

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Αυγούστου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5227

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 238/12/06.07.2023

Έγκριση Σχεδίου Κανονισμού για τα προγράμματα δευτέρου και τρίτου Κύκλου Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του π.δ. 13/2000 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου» (Α' 12).

2. Τις διατάξεις του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70).

3. Το άρθρο 16, το άρθρο 79 και τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 223 του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

4. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8.09.2022 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ρύθμιση των Θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

5. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

6. Τον ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

7. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

8. Την υπ' αρ. 9780/1.12.2022 (ΥΟΔΔ 1175) διαπιστωτική πράξη εκλογής Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

9. Την υπ' αρ. 620/26.01.2023 (Β' 500) διαπιστωτική πράξη Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις.

10. Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί ο προβλεπόμενος από το άρθρο 223 του ν. 4957/2022, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

11. Την υπ' αρ. 1/26-05-2023 απόφαση της 7ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

12. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Εγκρίνει τον Κανονισμό για τα προγράμματα 2ου και 3ου Κύκλου Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Το πλήρες κείμενο του Κανονισμού επισυνάπτεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης, της οποίας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Απόφασης 12/06-07-2023,
238η συνεδρίαση Συγκλήτου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Άρθρο 1. Γενικές Αρχές και Στόχοι των Π.Μ.Σ.

1.1. Γενικές Αρχές

1.2. Στόχοι των Π.Μ.Σ.

Άρθρο 2. Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές των Π.Μ.Σ.

2.1. Σύγκλητος

2.2. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

2.3. Συνέλευση του Τμήματος

2.4. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

2.5. Συντονιστική Επιτροπή

2.6. Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 3. Διαδικασία ίδρυσης Π.Μ.Σ.

Άρθρο 4. Ειδικεύσεις

Άρθρο 5. Κατηγορίες εισακτέων

Άρθρο 6. Κριτήρια καθορισμού ανώτατου και κατώτατου αριθμού εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών

6.1. Αριθμός Εισακτέων

6.2. Κριτήρια Ανώτατου και Κατώτατου Αριθμού Εισακτέων

Άρθρο 7. Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων

7.1. Προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

7.2. Διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

7.3. Κριτήρια επιλογής

7.4. Διαδικασία επιλογής

7.5. Εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8. Χρονική διάρκεια φοίτησης

8.1. Μερική φοίτηση

8.2. Αναστολή φοίτησης

Άρθρο 9. Οδηγός Σπουδών και Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων

9.1. Οδηγός Σπουδών

9.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων

9.3. Γλώσσα διεξαγωγής προγράμματος και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας

9.4. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

9.5. Ημερομηνίες εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

9.6. Αναπληρώσεις μαθημάτων

9.7. Όρια απουσιών

Άρθρο 10. Διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11. Οργάνωση εκπαιδευτικής διαδικασίας με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Άρθρο 12. Αξιολόγηση Επίδοσης Φοιτητών

Άρθρο 13. Πρακτική Άσκηση

Άρθρο 14. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

14.1. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

14.2. Επίβλεψη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

14.3. Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Άρθρο 15. Χρηματοδότηση και οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.

Άρθρο 16. Οικονομική Συνεργασία Π.Μ.Σ.

Άρθρο 17. Τέλη φοίτησης

Άρθρο 18. Δωρεάν φοίτηση-Υποτροφίες: Κριτήρια/Διαδικασία/Δικαιολογητικά

18.1. Δωρεάν Φοίτηση

18.2. Χορήγηση υποτροφιών αριστείας, βραβείων και ανταποδοτικών υποτροφιών

Άρθρο 19. Λόγοι και διαδικασία διαγραφής μεταπτυχιακών φοιτητών

Άρθρο 20. Δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

Άρθρο 21. Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Άρθρο 22. Εσωτερική Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. - Διαδικασία αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων

22.1. Εσωτερική Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.

22.2. Διαδικασία αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων

Άρθρο 23. Εξωτερική Αξιολόγηση/Πιστοποίηση

Άρθρο 24. Τελετουργικό αποφοίτησης μεταπτυχιακών φοιτητών και τύπος απονεμόμενου διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών

Άρθρο 25. Παράρτημα Διπλώματος

Άρθρο 26. Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.

Άρθρο 27. Ειδικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Άρθρο 1. Γενικές Αρχές

Άρθρο 2. Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές

Άρθρο 3. Κριτήρια καθορισμού κατώτατου και ανώτατου αριθμού εισακτέων υποψήφιων διδασκόντων

Άρθρο 4. Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής υποψήφιων διδασκόντων, τρόπος επιλογής τους και διαδικασία υποβολής αιτήσεων

4.1. Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής

4.2. Τρόπος Επιλογής

4.3. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων

Άρθρο 5. Χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής-Αναστολή φοίτησης

5.1. Χρονική Διάρκεια φοίτησης

5.2. Αναστολή φοίτησης

Άρθρο 6. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

6.1. Γλώσσα Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

6.2. Αλλαγή/Τροποποίηση θέματος Διδακτορικής Διατριβής

6.3. Οδηγίες Συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής

Άρθρο 7. Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

7.1. Αντικατάσταση Επιβλέποντος ή Μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

7.2. Μετακίνηση ή Αφυπηρέτηση Επιβλέποντος ή Μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Άρθρο 8. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

Άρθρο 9. Βιομηχανικά Διδακτορικά

Άρθρο 10. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις υποψήφιων διδασκόντων

Άρθρο 11. Επικουρικό διδακτικό έργο

Άρθρο 12. Υποτροφίες

Άρθρο 13. Ακαδημαϊκή δεοντολογία - Λογοκλοπή

Άρθρο 14. Λόγοι και διαδικασία διαγραφής υποψήφιων διδασκόντων

Άρθρο 15. Υποστήριξη/Αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής

Άρθρο 16. Αναγόρευση και καθομολόγηση Διδασκόντων

Άρθρο 17. Πνευματικά Δικαιώματα

Άρθρο 18. Πιστοποίηση/Εξωτερική Αξιολόγηση

Άρθρο 19. Μεταβατικές διατάξεις διδακτορικών σπουδών

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Α.Ε.Ι. Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Α.Σ.Ε.Ι. Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Γ.Γ.Α. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Δ.Ε.Π. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό

Δ.Μ.Σ. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης

Δ.Π.Σ. Διδακτορικά Προγράμματα Σπουδών

Ε.Α.Γ.Μ.Ε. Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών

Ε.Δ.Ι.Π. Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Ε.Η.Δ.Ε. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας

Ε.Ε.Π. Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
 ΕΘ.Α.Α.Ε. Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης
 Ε.Λ.Κ.Ε. Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
 Ε.Μ.Σ. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
 Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
 Ε.Π.Π. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων
 Ε.Π.Σ. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
 Ε.Σ.Δ.Π. Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας
 Ε.Τ.Ε.Π. Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
 ECTS European Credit Transfer and Accumulation System
 ENQA European Association for Quality Assurance in Higher Education
 EQF European Qualifications Framework
 Κ.Δ.Δ.Π.Σ. Κοινά Διεθνή Διιδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών
 Μ.Δ.Ε. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
 ΜΟ.ΔΙ.Π. Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
 ΟΜ.Ε.Α. Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης
 ΠΑΠΕΛ Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
 Π.Μ.Σ. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών
 Σ.Ε. Συντονιστική Επιτροπή
 Σ.Α.Π. Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης
 Τ.Π.Ε. Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Άρθρο 1.

Γενικές Αρχές και Στόχοι των Π.Μ.Σ.

1.1. Γενικές Αρχές

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΠΑΠΕΛ) αφορά στην οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

1.2. Στόχοι των Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές οργανώνονται από ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Είναι επίσης δυνατή η οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών σε σύμπραξη με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, Ινστιτούτα, διεθνείς φορείς και οργανισμούς, καθώς και επιστημονικούς φορείς και ενώσεις, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Οι μεταπτυχιακές σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας. Επίσης, στοχεύουν

στη διεύρυνση συνεργασιών με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής και στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των αποφοίτων¹ στα γνωστικά αντικείμενα του πρώτου κύκλου σπουδών των Τμημάτων του ΠΑΠΕΛ.

Τα Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου διέπονται από επιστημονική συνοχή, έχουν αντικείμενο συγγενές προς τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος που τα οργανώνει, πληρούν τις προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών και οδηγούν στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Άρθρο 2.

Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές των Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για την ίδρυση ή τροποποίηση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. είναι:

- η Σύγκλητος του Ιδρύματος
- η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) του Ιδρύματος
- η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), σε περίπτωση διατμηματικών ή διιδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.
- ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.
- η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

2.1. Σύγκλητος

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ. και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες που αφορούν στα Π.Μ.Σ.:

- συγκροτεί την Ε.Μ.Σ. του Ιδρύματος,
- εγκρίνει την ίδρυση του Π.Μ.Σ. ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσής του,
- εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,
- συγκροτεί την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικών, ή διιδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.),
- αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Ίδρυμα,
- σκέπει όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται ειδικώς από το νόμο ή τον παρόντα κανονισμό σε άλλα όργανα.

2.2. Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Ε.Μ.Σ. συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Ιδρύματος.

Η Επιτροπή αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Πανεπιστημίου Πελο-

¹ Σε όλο το κείμενο του παρόντος Κανονισμού, όπου αναφέρεται το αρσενικό γένος (Διευθυντής, διδάσκων, ερευνητής, φοιτητής) θα εννοείται και η αντίστοιχη χρήση του θηλυκού (πχ. η Διευθύντρια, η διδάσκουσα, η ερευνήτρια, η φοιτήτρια) καθώς και το αντίστροφο εκτός και αν υπάρχει σαφής διαφοροποίηση.

ποννήσου και τον Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητες της Ε.Μ.Σ. είναι:

α) η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του ΠΑΠΕΛ για την ίδρυση νέων Π.Μ.Σ. ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων Π.Μ.Σ., μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων Π.Μ.Σ., των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η αναπομπή τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Α.Ε.Ι. και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,

γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας Π.Μ.Σ.,

δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. από τα Π.Μ.Σ.,

στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

ζ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

2.3. Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, τη διοίκηση και τη διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Ε.Μ.Σ.

- την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

- τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και όσα θέματα αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (ιστ) της παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

β) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.,

ζ) δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.,

η) εγκρίνει την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ., ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.,

θ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141),

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. β) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.4. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Ειδικώς για τα διατμηματικά, τα διιδρυματικά και τα κοινά Π.Μ.Σ., τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Ε.Π.Σ., ο αριθμός των μελών και η σύνθεση της οποίας καθορίζονται στο Πρωτόκολλο συνεργασίας του Π.Μ.Σ.

Η Ε.Π.Σ. αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο Πρωτόκολλο Συνεργασίας του Π.Μ.Σ. Εάν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν κι άλλοι φορείς σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 80, μετέχει ως μέλος της επιτροπής τουλάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε συνεργαζόμενο φορέα. Αν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., στην Ε.Π.Σ. κάθε φορέας δύναται να εκπροσωπείται με ένα (1) μέλος, το οποίο αναδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα και συμμετέχει στο διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ.

Η Ε.Π.Σ. συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή των αρμόδιων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων.

Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να συγκροτείται Σ.Ε., με διετή θητεία, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) από τα μέλη της Ε.Π.Σ.

Στην Ε.Π.Σ. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

2.5. Συντονιστική Επιτροπή

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ή με απόφαση της Ε.Π.Σ., προκειμένου για διατμηματικά, διιδρυματικά ή κοινά Π.Μ.Σ.

Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του ΠΑΠΕΛ,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83, του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.6. Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. ορίζεται από την Ε.Π.Σ. ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Ε.Π.Σ., σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234, του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί (i) την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ., (ii) την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και

διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών και των διατάξεων του Κανονισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και (iii) την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. καθώς και τα μέλη Σ.Ε. και της Ε.Π.Σ. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίω-

σης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση καθηκόντων τους.

Άρθρο 3.

Διαδικασία ίδρυσης Π.Μ.Σ.

Η ίδρυση Π.Μ.Σ. περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος/Σχολής του Α.Ε.Ι. και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Α.Ε.Ι.

Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχουν τη δυνατότητα να οργανώνουν και να λειτουργούν:

1) Μονοτμηματικά Π.Μ.Σ.

2) Διατμηματικά Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

3) Διδρυματικά Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπτάξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

4) Κοινά Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με Ιδρύματα, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς της αλλοδαπής.

5) Κοινά Διεθνή Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Δ.Δ.Π.Σ.) σε συνεργασία με Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν σε διακρατικές συμμαχίες Πανεπιστημίων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια». Τα θέματα που σχετίζονται με τον καθορισμό και τη διαδικασία ανάδειξης των οργάνων διοίκησης, τον τρόπο διοίκησης και την οργάνωση των Κ.Δ.Δ.Π.Σ., ρυθμίζονται ελεύθερα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα που συμμετέχουν στα «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια», χωρίς περιορισμούς από τις ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του προγράμματος και των όρων της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

6) Επαγγελματικά Π.Μ.Σ. μονοτμηματικά ή σε συνεργασία με περισσότερα Τμήματα Α.Ε.Ι. σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του Α.Ε.Ι. με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος και γνώμης της Ε.Μ.Σ., εγκρίνεται η ίδρυση νέου Π.Μ.Σ.

Η εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος συνοδεύεται απαραίτητα από: α) απόφαση ίδρυσης,

β) αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για τα πρώτα πέντε (5) έτη λειτουργίας του προγράμματος, γ) μελέτη σκοπιμότητας, δ) έκθεση βιωσιμότητας, ε) ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (για τις περιπτώσεις διατμηματικών, διδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.).

Ειδικότερα:

- Ο αναλυτικός προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων για τα πρώτα πέντε (5) έτη του προγράμματος περιλαμβάνει τους πάσης φύσεως πόρους του προγράμματος, το λειτουργικό του κόστος, όπως αμοιβές για τη διοικητική και την τεχνική υποστήριξη του προγράμματος, αμοιβές διδακτικού προσωπικού, δαπάνες μετακίνησης, εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής και λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

Για την κατάρτιση του αρχικού ετήσιου προϋπολογισμού των Π.Μ.Σ. που έχουν τέλη φοίτησης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κάτωθι:

- Τα έσοδα προσδιορίζονται σύμφωνα με τον ανώτατο αριθμό εισακτέων στο Π.Μ.Σ., καθώς και από το σύνολο των λοιπών εσόδων (εφόσον υπάρχουν).

- Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Συνεπώς, το ποσό που αντιστοιχεί στο 30%, λόγω απαλλαγής φοιτητών από τα τέλη φοίτησης, αφαιρείται στη συνέχεια.

- Το ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε.

- Στη μελέτη σκοπιμότητας αναφέρονται τα παρακάτω:

- α. Εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η επιστημονική του συνοχή, οι στόχοι του και ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα.

- β. Η σύνδεση του Π.Μ.Σ. με τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος που παρέχονται, ενώ συνιστάται ιδιαίτερα να καταδειχθεί και η

διαφοροποίηση της ύλης υπό την έννοια της εξειδίκευσης από τον πρώτο κύκλο σπουδών.

- γ. Αναπτύσσεται η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο (η τεκμηρίωση ενδείκνυται να γίνει με βάση όσους ενδεικτικά προγραμματίζεται να διδάξουν στο νέο Π.Μ.Σ.).

- Στην έκθεση βιωσιμότητας θα πρέπει να αναφέρονται τα παρακάτω:

- α. Τα Π.Μ.Σ. που οργανώνονται από το Τμήμα (τίτλος, συνεργαζόμενα Τμήματα/Ιδρύματα αν υπάρχουν, διάρκεια, ιστοσελίδα κ.λπ.).

- β. Τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας/ύπαρξης των υποδομών και του αναγκαίου εξοπλισμού που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία του προγράμματος (αναλυτική περιγραφή της υλικοτεχνικής δομής, του εξοπλισμού και των κτηριακών υποδομών π.χ. αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.λπ.).

- γ. Το διδακτικό προσωπικό που αναμένεται να διδάξει στο Π.Μ.Σ., το υπάρχον διδακτικό προσωπικό του Τμήματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο, καθώς και το λοιπό προσωπικό που πρόκειται να υποστηρίξει την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ.

- δ. Αναγραφή των προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου (γνωστικού αντικειμένου), που οργανώνονται στην ημεδαπή (τίτλος Π.Μ.Σ., Τμήμα/Ίδρυμα). Συγκριτική αξιολόγηση με τα αντίστοιχα Π.Μ.Σ. Α.Ε.Ι. του εσωτερικού/εξωτερικού είναι επιθυμητή.

Για την ίδρυση Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, στην απόφαση ίδρυσης τους καθορίζεται η μέθοδος διεξαγωγής της εκπαιδευτικής διαδικασίας (σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση ή μεικτό σύστημα) για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του αναλυτικού προγράμματος σπουδών, η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα, καθώς και ο τεχνολογικός εξοπλισμός που απαιτείται να διαθέτει κάθε φοιτητής για την παρακολούθηση του προγράμματος και τη συμμετοχή του στις διαδικασίες αξιολόγησής του.

Η απόφαση ίδρυσης συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση, η οποία περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τεκμηρίωση σχετικά με τη δυνατότητα και καταλληλότητα του γνωστικού αντικειμένου του Π.Μ.Σ. να οργανωθεί με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

- β) ανάλυση των προτεινόμενων μεθόδων οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δια ζώσης, σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα) ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών και κατανομή των διδακτικών ωρών κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Π.Μ.Σ. ανά μέθοδο υλοποίησης, καθώς και το ποσοστό της τυχόν ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα και συνολικά στο πρόγραμμα,

- γ) τεκμηρίωση σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή του Α.Ε.Ι. και ιδίως την καταλληλότητα και επάρκεια των ψηφιακών υποδομών για την οργάνωση Π.Μ.Σ. με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

- δ) τεκμηρίωση σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες και την τεχνογνωσία του διδακτικού προσωπικού στη χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.),

- ε) το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό,

- στ) τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών.

Στα Διατμηματικά Π.Μ.Σ., η εισήγηση μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα καταρτίζονται από τις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων και διαβιβάζεται στην Ε.Μ.Σ. από το Τμήμα που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

Στα Διδρυματικά Π.Μ.Σ., η εισήγηση και τα συνοδευτικά έγγραφα καταρτίζονται από τις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων, διαβιβάζονται στις Ε.Μ.Σ. και εγκρίνονται από τις Συγκλήτους των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων. Εάν το Π.Μ.Σ. ιδρύεται με σύμπραξη

φορέων, οργανισμών κ.λπ. που δεν είναι Α.Ε.Ι., οι φορείς, οργανισμοί κ.λπ. μετέχουν στην κατάρτιση της ειδήσεως και των συνοδευτικών εγγράφων με ανάλογη διαδικασία που διεξάγεται από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα. Η απόφαση ίδρυσης επισπεύδεται από το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

Στις περιπτώσεις διατμηματικών και διδρυματικών Π.Μ.Σ. στα οποία συμμετέχουν περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ως διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. αντίστοιχα, εκτός από τα συνοδευτικά έγγραφα, καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 80, του ν. 4957/2022, τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, τον αριθμό των μελών της Ε.Π.Σ., τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή φορέα στα όργανα του Π.Μ.Σ., τη διαδικασία ανάδειξης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του Π.Μ.Σ. και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του.

Στις περιπτώσεις των διδρυματικών Π.Μ.Σ. που οργανώνονται από ένα Τμήμα του ΠΑΠΕΛ σε συνεργασία με φορείς που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου), με απόφαση της Συγκλήτου του ΠΑΠΕΛ εγκρίνεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας για την οργάνωση του Π.Μ.Σ. Το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση. Ειδικά για τα Π.Μ.Σ. που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής (κοινά Π.Μ.Σ.), το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή την απόκτηση διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα.

Η χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθορίζεται στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. και δεν δύναται να είναι μικρότερη από πέντε (5) έτη. Με απόφαση της Συγκλήτου, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών Π.Μ.Σ.) δίνεται η δυνατότητα παράτασης της χρονικής διάρκειας λειτουργίας, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 4.

Ειδικεύσεις

Ο ανώτατος αριθμός των ειδικεύσεων ανά Π.Μ.Σ. ορίζεται σε πέντε (5).

Άρθρο 5.

Κατηγορίες εισακτέων

Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Κάθε Π.Μ.Σ. στον Κανονισμό λειτουργίας του μπορεί να ορίσει τις επιπλέον προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι, προκειμένου να γίνουν δεκτοί.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ'έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο οικείο Τμήμα και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6.

Κριτήρια καθορισμού ανώτατου και κατώτατου αριθμού εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών

6.1. Αριθμός Εισακτέων

Ο ανώτατος και ο κατώτατος αριθμός εισακτέων σε κάθε Π.Μ.Σ. ορίζεται στην Απόφαση Ίδρυσης και στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.

Οι Συνελεύσεις των Τμημάτων μπορούν με αιτιολογημένη απόφασή τους να μην προκηρύξουν ή και να μην υλοποιήσουν έναν κύκλο μαθημάτων, ακόμη και εάν έχει προκηρυχθεί και έχουν υποβληθεί υποψηφιότητες, εάν κρίνουν ότι είναι απρόσφορη η λειτουργία του Π.Μ.Σ. Ενδεικτικοί λόγοι για τη μη υλοποίηση ενός κύκλου μαθημάτων είναι το χαμηλό πλήθος αιτήσεων ή εισακτέων, καθώς και η μη διαθεσιμότητα επαρκούς διδακτικού προσωπικού.

6.2. Κριτήρια Ανώτατου και Κατώτατου Αριθμού Εισακτέων

Βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του κατώτατου και του ανώτατου αριθμού εισακτέων φοιτητών ανά Π.Μ.Σ. αποτελούν:

- η επαρκής στελέχωση του Τμήματος και τυχόν συνεργαζόμενων Τμημάτων, φορέων, οργανισμών κ.λπ. σε διδακτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό,
- η αναλογία μεταξύ φοιτητών-διδασκόντων,
- ο αναγκαίος τεχνολογικός εξοπλισμός ανά Π.Μ.Σ.,
- οι υποδομές του Τμήματος και τυχόν συνεργαζόμενων Τμημάτων, φορέων, οργανισμών κ.λπ. (π.χ.: χώροι διδασκαλίας, με ειδική αναφορά σε τυχόν απαραίτητους εργαστηριακούς χώρους και του εξοπλισμού τους, βιβλιοθήκες κ.λπ.).

Άρθρο 7.

Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων

7.1. Προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Το Τμήμα/οι συνεργαζόμενοι φορείς (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.) σε ημερομηνία

ες που ορίζονται από την Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ. προβαίνουν σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί, ο ανώτατος αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, η διαδικασία ενστάσεων καθώς και οτιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο.

Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, θα πρέπει να καθορίζεται πλήρως η διαδικασία διενέργειάς της: τα εξεταζόμενα μαθήματα και η εξεταστέα ύλη ανά μάθημα, οι ημερομηνίες εξέτασης καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος (σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ. στη γραμματεία του φορέα που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος) σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή. Η ηλεκτρονική υποβολή δύναται ενδεικτικά να πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής αιτήσεων. Οι αποδεκτοί τρόποι υποβολής αιτήσεων ορίζονται στην προκήρυξη.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την εκάστοτε προκήρυξη.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα κάτωθι:

1. Αίτηση υποβολής υποψηφιότητας,
2. Βιογραφικό σημείωμα,
3. Φωτοτυπία πτυχίου/διπλώματος ή βεβαίωση Πέρασης Σπουδών,
4. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας,
5. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, επιπέδου B2 (Καλή γνώση). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει το ανωτέρω πιστοποιητικό, η ικανότητα κατανόησης και έγγραφης διατύπωσης στην αγγλική γλώσσα θα διαπιστώνεται μέσω της διενέργειας γραπτής εξέτασης που θα διεξάγεται με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Στον Κανονισμό λειτουργίας του κάθε Π.Μ.Σ. μπορούν να οριστούν και επιπρόσθετα δικαιολογητικά, ανάλογα με το Π.Μ.Σ. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:

1. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν,
2. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν,
3. Συστατικές επιστολές,
4. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας δεύτερης ξένης γλώσσας,

Σε όλες τις περιπτώσεις, η προκήρυξη αναφέρει ρητώς το σύνολο των δικαιολογητικών που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις.

7.2. Διαδικασία αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

Για τις περιπτώσεις τίτλων σπουδών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. (σε πε-

ρίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών Π.Μ.Σ.) ορίζει αρμόδια επιτροπή προκειμένου να διαπιστώσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 304 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει:

1ον/αν το ίδρυμα απονομής του τίτλου συμπεριλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

2ον/αν ο τίτλος σπουδών από την αλλοδαπή εντάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένος στον ιστότοπο του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Ο υποψήφιος οφείλει να προσκομίσει βεβαίωση στην οποία αναφέρεται ο τόπος σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

7.3. Κριτήρια επιλογής

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει τα κριτήρια επιλογής των εισακτέων, τα οποία θα πρέπει να αναφέρονται στον οικείο Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και να γίνονται γνωστά με την προκήρυξη. Τέτοια κριτήρια ενδεικτικά δύναται να είναι:

- Βαθμός πτυχίου/διπλώματος,
- Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,
- Επίδοση στην Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία και συνάφεια αυτής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών,
- Πιστοποιημένη γνώση της ξένης γλώσσας (π.χ. της αγγλικής γλώσσας), ως απαραίτητης προϋπόθεσης σε επίπεδο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος,
- Γνώση δεύτερης ή και άλλης ξένης γλώσσας,
- Ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα σχετική με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,
- Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα,
- Συστατικές επιστολές,
- Προφορική συνέντευξη, αν προβλέπεται από τον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,
- Επίδοση στις εισαγωγικές εξετάσεις για το Π.Μ.Σ., αν προβλέπονται από τον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος (ή της Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.) και θα πρέπει να καθορίζεται αναλυτικά στον οικείο Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και να αναφέρεται ρητώς στην προκήρυξη του Π.Μ.Σ.

Ακολουθεί ενδεικτικός συνοπτικός πίνακας αξιολόγησης για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ.:

A/A	Κριτήρια Επιλογής	Μόρια
1.	Βαθμός πτυχίου/διπλώματος	%
2.	Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	%

3.	Επίδοση στη Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών	%
4.	Επίπεδο γνώσης ξένης γλώσσας π.χ. αγγλικής	%
5.	Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας	%
6.	Ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα σχετική με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	%
7.	Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα	%
8.	Συστατικές Επιστολές	%
9.	Συνέντευξη (εφ' όσον προβλέπεται)	%
10.	Επίδοση σε γραπτές εξετάσεις (εφόσον προβλέπονται)	%

7.4. Διαδικασία επιλογής

Οι σχετικοί φάκελοι υποψηφιότητας των ενδιαφερομένων, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις αιτήσεις και τα σχετιζόμενα δικαιολογητικά, υποβάλλονται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην αντίστοιχη προκήρυξη.

Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

1. Η γραμματεία του Π.Μ.Σ. καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

2. Η αρμόδια επιτροπή:

- Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν έχουν υποβάλει πλήρη φάκελο ή που δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής.

- Καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους (εφόσον προβλέπεται).

- Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων, επιλαχόντων και απορριπτέων υποψηφίων, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση και επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.). Η σχετική απόφαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος.

- Μετά την εξέταση τυχόν ενστάσεων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής, που περιλαμβάνει τους εισαχθέντες και τους επιλαχόντες καθώς και τους απορριφθέντες υποψήφιους.

3. Ο τελικός πίνακας επιλογής και ο κατάλογος απορριφθέντων υποψηφίων εγκρίνεται και επικυρώνεται από τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.) και αναρτάται σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος.

Οι ισοβαθμήσαντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

7.5. Εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Η γραμματεία του Π.Μ.Σ. καλεί τους επιτυχόντες να εγγραφούν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.) και να υποβάλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή. Οι θέσεις όσων επιτυ-

χόντων δεν αποδεχτούν την εγγραφή αναπληρώνονται από επιλαχόντες σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας τους στον τελικό πίνακα κατάταξης.

Άρθρο 8.

Χρονική διάρκεια φοίτησης

Τα Π.Μ.Σ. ξεκινούν το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσής τους.

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στον δεύτερο κύκλο σπουδών για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την τυχόν διεξαγωγή πρακτικής άσκησης ή την εκπόνηση και υποβολή προς κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Υπάρχει η δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.), η οποία δεν υπερβαίνει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης του Π.Μ.Σ.

Ειδικότερα για περιπτώσεις σοβαρών λόγων υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης πέραν του ως άνω ορίου.

8.1. Μερική φοίτηση

Δίνεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ., σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών Π.Μ.Σ., η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής διάρκειας φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος.

Για τους φοιτητές σε καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές αυτοί δεν δύνανται να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό Μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά

αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν, έστω άπαξ, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της αίτησης είναι τα ακόλουθα:

α) Οι φοιτητές που εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα οφείλουν να προσκομίσουν τη σχετική σύμβαση εργασίας ή τη βεβαίωση εργοδότη, καθώς και ένσημα για ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα.

β) Οι φοιτητές με αναπηρία οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση διαπίστωσης της αναπηρίας από Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή από επταμελή υγειονομική επιτροπή δημόσιου νοσοκομείου. Οι φοιτητές που έχουν εγγραφεί με την ειδική κατηγορία των φοιτητών με αναπηρία, δεν απαιτείται να προσκομίσουν επιπλέον δικαιολογητικά από αυτά που είχαν αρχικά προσκομίσει για την εγγραφή τους.

γ) Φοιτητές αθλητές, οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, ή την Ολυμπιακή Επιτροπή, ή το Αθλητικό Σωματείο που είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, κατά περίπτωση, στην οποία θα αναγράφεται σαφώς ο τρόπος με τον οποίο θεμελιώνεται το δικαίωμα ένταξης σε κατηγορία μερικής φοίτησης (π.χ. κατάληψη διάκρισης 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή συμμετοχή σε ομάδες των δύο ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα κ.λπ.).

Οι βεβαιώσεις των περ. α' και γ', θα πρέπει να κατατίθενται εκ νέου στη Γραμματεία του Τμήματος και να διαβιβάζονται στη Γραμματεία της Κοσμητείας της οικείας Σχολής, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, ώστε να διαπιστώνεται αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι για την ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

Η ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης ισχύει αναδρομικά από την αρχή του εξαμήνου στο οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση.

Οι φοιτητές που έχουν τεθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης δύναται να επανέρχονται σε καθεστώς πλήρους φοίτησης μετά από αίτησή τους και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.

8.2. Αναστολή φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με αίτησή τους μπορούν να ζητήσουν αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Το δικαίωμα της αναστολής φοίτησης μπορεί να ασκείται άπαξ ή τμηματικά, για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής στερείται της φοιτητικής ιδιότητας.

Η απόφαση περί αναστολής φοίτησης λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. ή, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., από την αντίστοιχη Ε.Π.Σ.

Η αίτηση αναστολής φοίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από αποδεικτικό του επικαλούμενου λόγου (οικονομικός, επαγγελματικός, ανωτέρας βίας, υγείας, στράτευσης κ.λπ.). Στον εκάστοτε Κανονισμό λειτουργίας Π.Μ.Σ. θα πρέπει να καθορίζονται οι λόγοι και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα αναστολής της φοίτησης.

Οι φοιτητές που έχουν τεθεί σε καθεστώς αναστολής φοίτησης δικαιούνται να την διακόψουν μετά από αίτησή τους και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.

Στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. δύναται να ρυθμίζεται ο τρόπος καταβολής των προβλεπόμενων τελών φοίτησης στην περίπτωση αιτήματος αναστολής φοίτησης.

Άρθρο 9.

Οδηγός Σπουδών και Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων

9.1. Οδηγός Σπουδών

Ο Οδηγός Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ. πρέπει να περιλαμβάνει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος (ιστορία, επιστημονικό πεδίο, σκοπός, προοπτικές), το πρόγραμμα μαθημάτων, τις κατηγορίες των μαθημάτων, τις Πιστωτικές Μονάδες με βάση το European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανομούνται στα εξάμηνα σπουδών και ανά ειδίκευση (εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μία ειδικεύσεις), το σύνολο των ECTS που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ., το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ., την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και διεξαγωγής του προγράμματος και τη γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής.

9.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων κάθε Π.Μ.Σ. οργανώνεται ανά εξάμηνο και ανά ειδίκευση και πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: τους τίτλους των μαθημάτων και σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και κλινικών ασκήσεων του Π.Μ.Σ., τον χαρακτηρισμό μαθημάτων ως προαπαιτούμενων, τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης (εφόσον προβλέπεται), την εκπόνηση διπλωματικής διατριβής ή τη διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των ECTS που απονέμονται ανά περίπτωση.

Επισημαίνεται ότι τα μαθήματα σε κάθε Π.Μ.Σ. αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε εξήντα (60) ECTS.

Ενδεικτικός πίνακας κατανομής μαθημάτων ανά εξάμηνο:

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Α'.....			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
....			
.....			
.....			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
.....			
.....			
.....			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
....	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
....	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Β'.....			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
....			
.....			
.....			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
.....			
.....			
.....			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
....	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			

9.3. Γλώσσα διεξαγωγής προγράμματος και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας δύναται να διαφέρει της ελληνικής. Το ζήτημα της γλώσσας ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του εκάστοτε Π.Μ.Σ. και αναγράφεται στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Εάν η γλώσσα συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική. Εάν επιλεγεί ως γλώσσα συγγραφής η αγγλική ή οποιαδήποτε άλλη ξένη γλώσσα, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην Ελληνική.

9.4. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν από την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή του Π.Μ.Σ. το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, οι περίοδοι εξετάσεων, οι αργίες, κ.λπ.

Όλες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο χρονικό πλαίσιο του του ετήσιου ακαδημαϊκού ημερολογίου, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στον Κανονισμό λειτουργίας του κάθε Π.Μ.Σ.

9.5. Ημερομηνίες εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και πριν από την έναρξη των μαθημάτων, καθορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ./Τμήματος οι ημερομηνίες εγγραφής των φοιτητών, καθώς και η διαδικασία δηλώσεων των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο, εάν προβλέπεται διαδικασία εγγραφής ή επιλογής μαθημάτων, αντίστοιχα, στο οικείο εξάμηνο.

9.6. Αναπληρώσεις μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής εκπαιδευτικής δραστηριότητας (διάλεξης, εργαστηριακής άσκησης, κ.λπ.) στο πλαίσιο μαθήματος του Π.Μ.Σ. προβλέπεται η αναπλήρωσή της, έτσι ώστε να συμπληρωθεί ο ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας για το μάθημα. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.7. Όρια απουσιών

Στον Κανονισμό λειτουργίας των Π.Μ.Σ. πρέπει να αναφέρεται ο ακριβής αριθμός επιτρεπόμενων απουσιών, καθώς και τα ισχύοντα για τις περιπτώσεις υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10.

Διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ.

Το διδακτικό έργο των Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού

Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, άλλως του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Ειδικότερες προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύναται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον εκάστοτε Κανονισμό αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Ιδρύματος.

Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύναται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

Άρθρο 11.

Οργάνωση εκπαιδευτικής διαδικασίας με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η απόφαση ίδρυσης Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συνοδεύεται με έκθεση που εμπεριέχει ανάλυση των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα (blended learning), το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό

υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Α.Ε.Ι. για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού.

Αν η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύνανται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία.

α) Θέματα σχετικά με την πρόσβαση στο ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης, τη διαδικασία διαπίστευσης των χρηστών και τα δικαιώματα πρόσβασης ανά κατηγορία χρήστη.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου υλοποιεί την τηλεκπαίδευση μέσω των συστημάτων που διαθέτει η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΠΑΠΕΛ ή έχει εγκρίνει τη χρήση τους για τον συγκεκριμένο σκοπό. Ενδεικτικά, για την ασύγχρονη τηλεκπαίδευση δύνανται να χρησιμοποιούνται τα συστήματα Open Eclass και Moodle, ενώ η σύγχρονη τηλεκπαίδευση δύνανται να υλοποιείται μέσω της πλατφόρμας Microsoft Teams ή της ολοκληρωσης του συστήματος Big Blue Button στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Στα συστήματα τηλεκπαίδευσης έχουν πρόσβαση όλοι οι εμπλεκόμενοι στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, φοιτητές, διδακτικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό.

Η πρόσβαση στα ολοκληρωμένα συστήματα τηλεκπαίδευσης (σύγχρονης και ασύγχρονης) μπορεί να πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση εφαρμογών πλοήγησης (browsers). Ειδικότερα για το σύστημα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης "Microsoft Teams" είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί και η σχετική εφαρμογή, σε περιβάλλον τόσο σταθερών όσο και κινητών συσκευών, η οποία διατίθεται άνευ κόστους μέσω της ιστοσελίδας <https://www.microsoft.com/el-gr/microsoft-teams/download-app>.

Η διαπίστευση των χρηστών στα συστήματα τηλεκπαίδευσης (σύγχρονης και ασύγχρονης) πραγματοποιείται μέσω του κεντρικού συστήματος διαχείρισης λογαριασμών του ΠΑΠΕΛ. Ειδικότερα, τόσο οι εκπαιδευτές όσο και οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν ιδρυματικό λογαριασμό στο κεντρικό σύστημα διαχείρισης λογαριασμών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και κατόπιν με χρήση αυτού του λογαριασμού επιτυγχάνεται η σύνδεση, τόσο στο σύστημα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, όσο και στο σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Για το σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να διαπιστευτεί, προκειμένου να αποκτήσει αυξημένα δικαιώματα (δημιουργία και διαχείριση μαθημάτων ή διαχείριση ενός υπάρχοντος μαθήματος). Ο τρόπος της διαπίστευσης εξαρτάται από

το μοντέλο εργασίας του προγράμματος σπουδών και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας από τους δύο ακόλουθους τρόπους:

1. Αίτημα προς τη διαχείριση του συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης για την απόδοση γενικών δικαιωμάτων εκπαιδευτή στον χρήστη (εάν δεν τα διαθέτει ήδη). Αυτό επιτρέπει στον χρήστη να δημιουργεί και να διαχειρίζεται μαθήματα.

2. Προσθήκη του εκπαιδευτή ως διδάσκοντα σε ένα ή περισσότερα μαθήματα του Π.Μ.Σ.

Για το σύστημα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, δεν απαιτείται καμία πρόσθετη διαπίστευση.

Στο σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, τα δικαιώματα ανά κατηγορία χρηστών είναι τα ακόλουθα:

- Εκπαιδευτής:

- Δημιουργία και διαχείριση απεριόριστων ηλεκτρονικών μαθημάτων

- Οργάνωση, αποθήκευση και διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και μαθησιακών πόρων ανά μάθημα που δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις/δραστηριότητες με την αντίστοιχη ανατροφοδότηση, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και πολυτροπικό υλικό (βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, λοιπά βίντεο, ηχητικά αποσπάσματα, κ.λπ.) προσομοιώσεις, διαδραστικό εκπαιδευτικό υλικό με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κ.λπ.

- Διαχείριση, ανάθεση, υποβολή και βαθμολόγηση εργασιών.

- Διαχείριση χρηστών και δημιουργία ομάδων χρηστών για συνεργατική μάθηση.

- Δημιουργία αυτοματοποιημένων ασκήσεων και ερωτηματολογίων

- Διαμόρφωση γραμμής μάθησης για την οργάνωση του περιεχομένου σε ενότητες.

- Αναφορές επίδοσης, παρουσιολόγιο, δημοσκοπήσεις και στατιστικά χρήσης.

- Οργάνωση, αποθήκευση και ενσωμάτωση πολυμέσων.

- Ανάρτηση, διαχείριση και παρουσίαση ηλεκτρονικών βιβλίων σε μορφή HTML.

- Σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία (τηλεδιάσκεψη, chat, forum, μηνύματα).

- Έλεγχος λογοκλοπής μέσω ολοκλήρωσης με το σύστημα TurnItIn.

- Παροχή δικαιωμάτων πρόσβασης σε επίπεδο μαθήματος (ελεύθερο, κατόπιν ελεύθερης εγγραφής, κατόπιν εγγραφής από τον διδάσκοντα) ή/και σε επίπεδο ομάδας μαθησιακών πόρων/μεμονωμένου μαθησιακού πόρου (ελεύθερη πρόσβαση, μόνο για εγγεγραμμένους στο μάθημα).

- Εκπαιδευόμενος:

Εγγραφή σε μαθήματα, πρόσβαση στο περιεχόμενο, πρόσβαση στις εργασίες, υποβολή εργασιών, προβολή βαθμολογιών, επικοινωνία με τον εκπαιδευτή, προβολή λιστών συχνών ερωτήσεων, χρήση λοιπών εργαλείων που τυχόν έχει ενεργοποιήσει ο διδάσκων στο μάθημα, παρακολούθηση γραμμών μάθησης, πρόσβαση σε ηλεκτρονικά βιβλία, εγγραφή και συμμετοχή σε ομάδες, πρόσβαση σε αυτοματοποιημένες ασκήσεις και

ερωτηματολόγια, παρακολούθηση γραμμής μάθησης, σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία (τηλεδιάσκεψη, chat, forum, μηνύματα).

- Τεχνικό και λοιπό προσωπικό:

Ο διαχειριστής της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης μπορεί να έχει πρόσβαση σε όλες τις ρυθμίσεις της πλατφόρμας και στη διαχείριση των χρηστών της πλατφόρμας, καθώς και σε παραμετροποιήσεις όπως ιδιαίτερα η λίστα των προγραμμάτων σπουδών και των τμημάτων. Το λοιπό προσωπικό, π.χ. βοηθοί διδασκαλίας, μπορεί να έχει αυξημένη πρόσβαση σε ορισμένα μαθήματα και συγκεκριμένες λειτουργίες αυτών ανάλογα με τα προνόμια που του παραχωρεί ο διδάσκων του μαθήματος.

Στο σύστημα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, τα δικαιώματα ανά κατηγορία χρηστών είναι τα ακόλουθα:

- Εκπαιδευτής:

- Χρήση των τεχνολογιών τηλεδιάσκεψης και εικονικής ηλεκτρονικής τάξης, έτσι ώστε ο διδάσκων και οι φοιτητές, που βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους να λαμβάνουν άμεση ανατροφοδότηση στον ίδιο χρόνο με υποστήριξη (α) οπτικής και ηχητικής επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού (υπολογιστές, κάμερες, μικρόφωνα, ηχεία, ακουστικά, δικτύωση υψηλών ταχυτήτων και λογισμικό τηλεδιάσκεψης), ώστε διδάσκων και διδασκόμενοι να δύνανται να έχουν φωνητική και οπτική επικοινωνία, ενώ βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους, (β) δυνατότητα διαμοίρασης εφαρμογών και κειμένων (application and document sharing), και (γ) δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικού πίνακα (electronic board).

- Δυνατότητα πρόσβασης σε χώρους συζήτησης (chat rooms) μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενων για τυχόν συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων και εκπόνηση κοινών εργασιών.

- Χρήση OneNote Class Notebooks, με προσωπικό χώρο εργασίας για κάθε φοιτητή, βιβλιοθήκη περιεχομένου για υλικό που διανέμεται στους φοιτητές, καθώς και έναν χώρο συνεργασίας για τα μαθήματα και τις δημιουργικές δραστηριότητες.

- Οργάνωση, διανομή, συλλογή και βαθμολόγηση εργασιών.

- Επικοινωνία, σε προσωπικό ή ομαδικό επίπεδο.

- Δημιουργία και διαχείριση απεριόριστων ηλεκτρονικών μαθημάτων.

- Παρουσιολόγιο στις βιντεοδιαλέξεις.

- Χρήση γραμμών μάθησης.

- Διαχείριση χρηστών και δημιουργία ομάδων χρηστών για συνεργατική μάθηση.

- Οργάνωση, αποθήκευση και ενσωμάτωση πολυμέσων.

- Ολοκλήρωση με εργαλεία του Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint κ.λπ.).

- Εκπαιδευόμενος:

Συμμετοχή σε τηλεδιασκέψεις με χρήση του ηλεκτρονικού πίνακα, πρόσβασης σε χώρους συζήτησης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου αλλά και μεταξύ διδασκόμενων, πρόσβαση σε προσωπικούς χώρους εργασίας, πρόσβαση σε βιβλιοθήκη περιεχομένου για υλικό που

διανέμεται στους φοιτητές, καθώς σε χώρο συνεργασίας για τα μαθήματα και τις δημιουργικές δραστηριότητες, πρόσβαση σε εργασίες (εκφωνήσεις, διευκρινίσεις, υποβολή λύσεων, βαθμολογίες), επικοινωνία σε προσωπικό ή ομαδικό επίπεδο, πρόσβαση σε οποιοδήποτε πλήθος ηλεκτρονικών μαθημάτων (ισχύουν περιορισμοί πρόσβασης), παρακολούθηση γραμμών μάθησης, συμμετοχή σε ομάδες, πρόσβαση σε πολυμέσα, χρήση εργαλείων του Microsoft Office.

- Τεχνικό και λοιπό προσωπικό:

Ο διαχειριστής της πλατφόρμας σύγχρονης τηλεκπαίδευσης μπορεί να έχει πρόσβαση σε όλες τις ρυθμίσεις της πλατφόρμας και στη διαχείριση των χρηστών της πλατφόρμας, καθώς και σε παραμετροποιήσεις. Το λοιπό προσωπικό, όπως π.χ. βοηθοί διδασκαλίας, μπορεί να έχει αυξημένη πρόσβαση σε ορισμένα μαθήματα και συγκεκριμένες λειτουργίες αυτών, ανάλογα με τα προνόμια που του παραχωρεί ο διδάσκων του μαθήματος.

β) Θέματα σχετικά με τις τεχνολογικές υποδομές του Ιδρύματος, την τεχνική υποστήριξη, τη συντήρηση και την αναβάθμιση των υποδομών και των τεχνολογιών για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και τις υποχρεώσεις κάθε χρήστη.

Το σύστημα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης «Microsoft Teams» λειτουργεί ως εφαρμογή νέφους κάτω από το μοντέλο «Software as a Service» και δεν απαιτεί τεχνολογικές υποδομές από την πλευρά του Ιδρύματος, πέρα από την ολοκλήρωση με το σύστημα διαχείρισης λογαριασμών. Η ολοκλήρωση αυτή υποστηρίζεται από το προσωπικό της Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με το GUnet και την υπηρεσία «Δήλος 365». Για την υποστήριξη του συστήματος και την αντιμετώπιση προβλημάτων, επιλαμβάνεται το προσωπικό της Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ υπάρχει η δυνατότητα τεχνικής συνδρομής από την υπηρεσία «Δήλος 365», καθώς και από την τεχνική υποστήριξη της Microsoft.

Τα συστήματα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης OpenEclass και Moodle, καθώς και η συνιστώσα υλοποίησης της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης Big Blue Button, είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν σε υποδομές του ΠΑΠΕΛ. Για τον σκοπό αυτό αξιοποιούνται τεχνολογίες εικονικοποίησης (virtualization) προκειμένου να διασφαλίζεται μεταφερισιμότητα σε άλλες πλατφόρμες, καθώς και επεκτασιμότητα της υποδομής. Η σύνδεση του Πανεπιστημίου προς το διαδίκτυο παρέχεται από το GRnet και οι υψηλές ταχύτητες της διασύνδεσης διασφαλίζουν την απρόσκοπτη πρόσβαση των χρηστών στις υπηρεσίες. Για την υποστήριξη του συστήματος και την αντιμετώπιση προβλημάτων, επιλαμβάνεται το προσωπικό της Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ενώ υπάρχει η δυνατότητα τεχνικής συνδρομής από το αρμόδιο τμήμα της GUnet που αναπτύσσει και εξελίσσει την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης «open e-class».

γ) Διαδικασία εκπαιδευτικής υποστήριξης των φοιτητών.

Στο πλαίσιο λειτουργίας των Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιούνται εσωτερικές διαδικασίες ή σεμινάρια προαγωγής των δεξιοτήτων των διδασκόντων για την

εκπαιδευτική αξιοποίηση των τεχνολογικών υποδομών του Ιδρύματος, με την αξιοποίηση έμπειρου προσωπικού του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ιδρύματος. Στο σκοπό αυτό μπορούν να συμβάλλουν και άλλες δομές του Ιδρύματος, όπως το Γραφείο Υποστήριξης της Διδασκαλίας και της Μάθησης (ΓΡΑΔΙΜ) ή επιτροπές που έχουν θεσπιστεί, όπως η Επιτροπή Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Αντίστοιχα, προβλέπονται επιμορφώσεις των φοιτητών κατά την έναρξη λειτουργίας των Π.Μ.Σ. με αντικείμενο τις ακολουθούμενες εκπαιδευτικές διαδικασίες, σε συνδυασμό με τα τεχνολογικά εργαλεία.

δ) Παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αξιολόγησης των φοιτητών.

Για την υλοποίηση των μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αλλά και για τις αντίστοιχες μεθόδους αξιολόγησης των φοιτητών θα πρέπει να αξιοποιούνται κατάλληλα παιδαγωγικά μοντέλα και θεωρίες μάθησης όπως προτείνονται από τα επιστημονικά πεδία της Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, της Ηλεκτρονικής Μάθησης και της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, τόσο για το σύγχρονο όσο και για το ασύγχρονο τμήμα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ενδεικτικά αναφέρονται η διερευνητική μάθηση, οι ομαδικές εργασίες, οι μελέτες περίπτωσης, τα break out rooms στην τηλεκπαίδευση, η κριτική θεώρηση βιβλιογραφίας και η χρήση ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών. Αντίστοιχα, θα πρέπει να αξιοποιείται προσαρμοσμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για το μοντέλο εκπαίδευσης. Για τον σκοπό υλοποιούνται διαδικασίες εντός των Π.Μ.Σ., όπως αυτές που αποτυπώνονται στο προηγούμενο άρθρο και οι οποίες περιγράφονται στον κανονισμό λειτουργίας του και τεκμηριώνουν την ικανότητα του Τμήματος να προσφέρει Π.Μ.Σ. με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

ε) Διαδικασία αξιολόγησης και αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού που συμμετέχει σε εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ.

Τα συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του ΠΑΠΕΛ απαιτούν μόνο βασικές ψηφιακές δεξιότητες για τη χρήση τους, οι οποίες θεωρούνται δεδομένες για το σύνολο του εκπαιδευτικού προσωπικού που διαθέτει τα προσόντα διδασκαλίας σε Π.Μ.Σ.

Για την περαιτέρω αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού που συμμετέχει σε εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ. το ΠΑΠΕΛ παρέχει τις εξής προβλέψεις:

1. Διαθέτει γενικές οδηγίες για την εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη διεύθυνση: (<https://di.uop.gr/diktyo-yp/tele?view=article&id=35:2020-03-20-17-54-50&catid=8:di>).

2. Διαθέτει τα εγχειρίδια χρήσης του συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στη διεύθυνση: <https://eclass.uop.gr/info/manual.php>.

3. Ενημερώνει τους διδάσκοντες για τους οδηγούς χρήσης του συστήματος σύγχρονης τηλεκπαίδευσης Microsoft Teams, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στη διεύθυνση: <https://support.microsoft.com/el-gr/teams>, ενώ οδη-

γοί σε μορφή που επιτρέπουν τη λήψη και την προβολή εκτός σύνδεσης (offline) βρίσκονται στη διεύθυνση: <https://support.microsoft.com/el-gr/topic/οδηγοί-με-δυνατότητα-λήψης-6bd3eb82-0a0f-43cc-a4d2-c9f4e7ebdf39>.

4. Διαθέτει συνοπτικούς και εστιασμένους οδηγούς διεξαγωγής διαλέξεων με τηλεδιάσκεψη στη διεύθυνση: https://di.uop.gr/images/MS_Teams.pptx.

5. Διαθέτει συνοπτικούς και εστιασμένους οδηγούς για τη συμμετοχή φοιτητών σε διαλέξεις μέσω τηλεδιάσκεψης στη διεύθυνση: https://di.uop.gr/images/MS_Teams_for_students_ver5.ppt.

στ) Διαδικασία ελέγχου εργασιών για τυχόν λογοκλοπή μέσω αξιόπιστων εφαρμογών.

Το ΠΑΠΕΛ διαθέτει πρόσβαση στο σύστημα Turnitin για έλεγχο των εργασιών για λογοκλοπή. Η χρήση του συστήματος Turnitin είναι υποχρεωτική για τις πτυχιακές εργασίες καθώς και τις διπλωματικές, τις διδακτορικές και τις μεταδιδακτορικές διατριβές, ενώ συνιστάται να πραγματοποιείται και για όλες τις υπόλοιπες εργασίες. Ο κανονισμός κατά της λογοκλοπής του ΠΑΠΕΛ (<https://www.uop.gr/images/060721-kanonismos-logoklpidf.pdf>) παρέχει σαφείς ορισμούς για τη λογοκλοπή αλλά και οδηγίες για την εκπόνηση εργασιών με τρόπο που να συνάδει με την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Οι ανωτέρω τύποι εργασιών θα πρέπει απαραίτητως να συνοδεύονται από την αναφορά κειμενικής ταύτισης από το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής «Turnitin», η οποία θα κατατίθεται στη γραμματεία, με ευθύνη του επιβλέποντα.

Η πρόσβαση στο σύστημα Turnitin γίνεται με δύο τρόπους:

1. μέσω απ' ευθείας πρόσβασης στη διαδικτυακή εφαρμογή του Turnitin, διαπιστευτήρια για τη χρήση της οποίας μπορούν να αποκτήσουν όλοι οι διδάσκοντες. Μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής του Turnitin, ένας διδάσκων μπορεί να υποβάλλει προς έλεγχο για λογοκλοπή οποιοδήποτε πλήθος εργασιών και να παραλάβει τα αποτελέσματα.

2. μέσω του συστήματος ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης eclass: ο διδάσκων ενός μαθήματος μπορεί να προδιαγράψει ότι εργασίες που υποβάλλονται σε συγκεκριμένες αναθέσεις θα δρομολογούνται αυτόματα προς έλεγχο στο σύστημα Turnitin.

ζ) Πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων και συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου διαθέτει εγκεκριμένη πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων που συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019. Η πολιτική αυτή είναι αναρτημένη στον ιστόχωρο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (<https://www.uop.gr/arxiki/politiki-prostasias-prosorikon-dedomenongdpr>).

η) Πολιτική ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων με στόχευση στο πεδίο ανάπτυξης συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης.

Το ΠΑΠΕΛ διαθέτει εγκεκριμένη πολιτική ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων που καλύπτει τα συ-

στήματα ηλεκτρονικής μάθησης. Η πολιτική αυτή είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΠΑΠΕΛ (<https://di.uop.gr/images/politiki-asfalias-diktiou.pdf>). Περαιτέρω υπάρχει εγκεκριμένος κανονισμός Χρήσης Υπηρεσιών για Φοιτητές (https://di.uop.gr/images/files/kanonismos_email.doc)

θ) Πολιτική διαχείρισης του απορρήτου των πληροφοριών και κυβερνοασφάλεια.

Η πολιτική για τη διαχείριση του απορρήτου των πληροφοριών και την κυβερνοασφάλεια καλύπτεται από την πολιτική ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων.

ι) Κριτήρια περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης των εξ αποστάσεως προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

Η εσωτερική αξιολόγηση των εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ. διενεργείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην αντίστοιχη διεργασία 4 του εγχειριδίου ποιότητας του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΑΠΕΛ.

ια) Διαδικασία εγγραφής φοιτητών στο Μητρώο φοιτητών του Ιδρύματος.

Οι φοιτητές εγγράφονται στο Μητρώο φοιτητών του ΠΑΠΕΛ μέσω της γραμματείας του οικείου προγράμματος σπουδών, αφού προσκομίσουν τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Με την εγγραφή τους οι φοιτητές αποκτούν λογαριασμό πρόσβασης σε όλες τις υπηρεσίες τηλεματικής του Ιδρύματος.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει αυτή τη δυνατότητα στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΠΑΠΕΛ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,
- για την οργάνωση μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα,
- για άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Άρθρο 12.

Αξιολόγηση Επίδοσης Φοιτητών

Η αξιολόγηση επίδοσης των φοιτητών καθορίζεται από τον διδάσκοντα ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις, ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις ή κλινικές ασκήσεις ή συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης ή άλλες μεθόδους αξιολόγησης που συνάδουν με το είδος κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας, και σύμφωνα με τις προβλέψεις της περιγραφής ECTS του μαθήματος για την αξιολόγηση, όπως αυτή είναι καταχωρημένη στον οικείο οδηγό σπουδών. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας.

Από τις εναλλακτικές μεθόδους αξιολόγησης των φοιτητών που περιλαμβάνονται στον οδηγό σπουδών του

Π.Μ.Σ., ο διδάσκων επιλέγει αυτή ή συνδυασμό αυτών που θεωρεί καταλληλότερη ή καταλληλότερες σε σχέση και με την ιδιαιτερότητα του εξεταζόμενου γνωστικού αντικείμενου.

Αν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με τελικές εξετάσεις, αυτές δύνανται να διενεργούνται είτε μετά από την ολοκλήρωση κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, είτε μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου κάθε μαθήματος ή την ολοκλήρωση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα, γνωστοποιούνται στην αρχή του ακαδημαϊκού εξαμήνου από τον διδάσκοντα (υπευθύνου/συντονιστή) του μαθήματος και αναγράφονται επίσης στην φόρμα περιγραφής του κάθε μαθήματος, σύμφωνα με το πρότυπο ECTS (syllabus), που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Στις περιπτώσεις Π.Μ.Σ. που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η αξιολόγηση των φοιτητών διενεργείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις που διεξάγονται διά ζώσης ή με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις που διενεργούνται με μεθόδους εξ αποστάσεως, καθώς και με εναλλακτικές μεθόδους, όπως η υποβολή εργασιών, η διεξαγωγή πρακτικής δοκιμασίας, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης. Με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. καθορίζονται οι πιθανές μέθοδοι αξιολόγησης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Κατά τη λήξη της διαδικασίας αξιολόγησής τους, οι φοιτητές ενημερώνονται για τη βαθμολογία τους είτε μέσω ανωνυμοποιημένης ανάρτησης των αποτελεσμάτων σε ειδικό πεδίο του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης του Ιδρύματος είτε με άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του φοιτητή σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις, απόδοση συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία κ.λπ.), σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο περίγραμμα του μαθήματος.

Η βαθμολογική κλίμακα στη συνολική επίδοση του φοιτητή ορίζεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10).

Άριστα: οκτώ και πενήντα (8,50) έως δέκα (10)

Λίαν Καλώς: έξι και πενήντα (6,50) έως οκτώ και σαράντα εννέα (8,49)

Καλώς: πέντε (5) έως έξι και σαράντα εννέα (6,49)

Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, η βάση πρέπει να τίθεται σε βαθμό μεγαλύτερο του πέντε (5). Αν η βάση είναι μεγαλύτερη του πέντε (5), δύνανται να προσαρμόζονται ανάλογα τα διαστήματα που αντιστοιχούν στους χαρακτηρισμούς «Άριστα», «Λίαν καλώς» και «Καλώς».

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής αποτύχει σε ένα μάθημα μπορεί να επανεξετασθεί σε αυτό στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.

Αν ένας φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στη κείμενη νομοθεσία.

Σε περίπτωση αντιγραφής, λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φалκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, δεν ανακοινώνεται βαθμολογία και, ανεξαρτήτως της τυχόν επιβολής πειθαρχικών ποινών, ο φοιτητής είτε μηδενίζεται στην συγκεκριμένη εξέταση, είτε παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση με τρόπο και σε χρόνο που θα καθορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ.) και σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) υπολογίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κανονισμό λειτουργίας του εκάστοτε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13.

Πρακτική Άσκηση

Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης φοιτητών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών που στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. και την εξοικείωση των φοιτητών με πιθανούς χώρους εργασίας.

Η πρακτική άσκηση φοιτητών διεξάγεται σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία διδάσκοντος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών.

Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του ΠΑΠΕΛ, του φοιτητή και του φορέα υποδοχής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης συνεπάγεται την απονομή του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS), που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης, όπως η υποχρεωτική ή μη διεξαγωγή της για την απονομή του τίτλου σπουδών, το σύνολο των ωρών πρακτικής άσκησης, η χρονική της διάρκεια σε ημερολογιακούς μήνες, η περίοδος υλοποίησής της σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών καθώς και οι ελάχιστες προϋποθέσεις ακαδημαϊκής προόδου που πρέπει να πληρούνται πριν από την έναρξη διεξαγωγής της. Εάν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική για την επιτυχή ολοκλήρωση του

προγράμματος σπουδών, με τον Κανονισμό λειτουργίας του προγράμματος σπουδών δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής εάν ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων των ενδιαφερομένων φοιτητών του προγράμματος.

Με απόφαση της Συγκλήτου του ΠΑΠΕΛ, δύναται να ορίζεται ο Ιδρυματικός Υπεύθυνος της πρακτικής άσκησης.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του ανά περίπτωση αρμόδιου οργάνου για τα Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος ορίζονται:

α) Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, και έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, τον συντονισμό των Εποπτών Πρακτικής Άσκησης και των φορέων υποδοχής.

β) Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, στην οποία προΐσταται ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση, εάν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν στην πρακτική άσκηση φοιτητών, την επίλυση προβλημάτων, τον ορισμό Επόπτη ανά πρακτικά ασκούμενο φοιτητή, τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς την Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης.

Ο Επόπτης είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ως Επόπτες είναι δυνατόν να οριστούν διδάσκοντες του προγράμματος σπουδών.

Οι φοιτητές που διεξάγουν πρακτική άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) (πρώην Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ.), σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος, το κόστος της οποίας βαρύνει αποκλειστικά τον φορέα υποδοχής.

Η διαδικασία ολοκλήρωσης και οι τρόποι αξιολόγησης της Πρακτικής Άσκησης ρυθμίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

14.1. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Αν το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η ανάθεσή της γίνεται στο αντίστοιχο εξάμηνο σπουδών που αναφέρεται στον Κανονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής εφόσον ολοκληρώσει με επιτυχία τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων, έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης για ανάθεση θέματος Μ.Δ.Ε., εκτός εάν ορίζεται κάτι διαφορετικό στον Κανονισμό του εκάστοτε Π.Μ.Σ. Οι λεπτομέρειες της έγκρισης και ανάθεσης θεμάτων διπλωματικών εργασιών, ρυθμίζονται στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.) κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής, συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι ο επιβλέπων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η αρμοδιότητα της συγκρότησης των τριμελών εξεταστικών επιτροπών δύναται να μεταβιβάζεται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

14.2. Επίβλεψη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κάτωθι υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) Ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Συνεργαζόμενοι καθηγητές, δ) Εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) Ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια η συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξης άλλου σπουδαίου λόγου, η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. και εκτιμώντας τις περιστάσεις, δύναται να προβεί στην αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό κάθε Π.Μ.Σ. Εάν η αρμοδιότητα συγκρότησης των επιτροπών εξέτασης διπλωματικών εργασιών έχει μεταφερθεί στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., η απόφαση αντικατάστασης λαμβάνεται επίσης από τη Σ.Ε.

Ο ανώτατος αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να επιβλέψει κάθε μέλος ΔΕΠ, ορίζεται στον Κανονισμό κάθε Π.Μ.Σ.

Οδηγίες συγγραφής της Μ.Δ.Ε. περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Εκπόνησης Εργασιών κάθε Π.Μ.Σ.

14.3. Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας
Μετά το πέρας της περιόδου συγγραφής της Μ.Δ.Ε. και μετά τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, οι φοιτητές παραδίδουν ηλεκτρονικώς ή εντύπως αντίτυπο της στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Με μέριμνα του επιβλέποντος και με σύμφωνη γνώμη των μελών της εξεταστικής επιτροπής, ορίζεται ο χρόνος υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας, βάσει των προβλεπομένων στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της Μ.Δ.Ε. στα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας. Σε αντίθετη περίπτωση, τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα παραπομπής της εξέτασης σε μεταγενέστερο χρόνο ώστε να διασφαλίζεται το περιθώριο των 15 ημερών μεταξύ παράδοσης της εργασίας και υποστήριξής της.

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, για τη διασφάλιση της ορθής και δεοντολογικής χρήσης πηγών και την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, κατά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. πρέπει απαραίτητα να επισυνάπτεται η αναφορά κειμενικής ταύτισης από το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής «Turnitin», η οποία κατατίθεται από τον μεταπτυχιακό φοιτητή στη Γραμματεία, με ευθύνη του επιβλέποντα.

Η υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., πραγματοποιείται με διαδικασίες που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό κάθε Π.Μ.Σ.

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει πρακτικό Παρουσίασης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης της Μ.Δ.Ε. από την Εξεταστική Επιτροπή, δίνονται ακριβείς οδηγίες στον φοιτητή, ώστε να προβεί σε διορθώσεις σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από την υποστήριξή της.

Σε περίπτωση νέας αρνητικής κρίσης της Μ.Δ.Ε. (δηλαδή και μετά τη δεύτερη υποβολή), η Συνέλευση ή Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., αποφασίζει αν ο φοιτητής επαναλαμβάνει τη διαδικασία με το ίδιο ή με νέο θέμα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ., ή αν διαγράφεται οριστικά από το πρόγραμμα μη έχοντας ολοκληρώσει επιτυχώς τη φοίτησή του.

Σε περίπτωση αποδοχής της Μ.Δ.Ε., εφόσον ο επιβλέπων διαπιστώσει ότι ενσωματώθηκαν τυχόν βελτιώσεις, το τελικό κείμενο της διπλωματικής εργασίας,

κατατίθεται σε πέντε (5) ηλεκτρονικά αντίγραφα ένα (1) για τη βιβλιοθήκη, ένα (1) για τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. κι ένα (1) για κάθε μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής) στη Γραμματεία του Τμήματος του Π.Μ.Σ.

Οι φοιτητές που εξετάστηκαν επιτυχώς, συνδέονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Αμητός» με τον ιδρυματικό τους λογαριασμό και αποθέτουν την εργασία τους.

Η λεπτομερής διαδικασία απόθεσης από τον φοιτητή αναλύεται στον οδηγό που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Ενημέρωσης (ΒΙΚΕΠ) του Ιδρύματος.

Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής στον Αμητό και την έγκριση της καταχώρισης και της δημοσίευσής της, καμία αλλαγή στην εργασία δεν είναι δυνατή.

Απόσυρση και διαγραφή δεν είναι δυνατή, καθώς οι εργασίες αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του Ιδρύματος.

Στον διαδικτυακό τόπο κάθε Π.Μ.Σ. αναρτώνται όλες οι εγκεκριμένες μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες που έχουν κατατεθεί στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του ΠΑΠΕΛ. Αντί της ανάρτησης κάθε μεμονωμένης εργασίας, ο δικτυακός τόπος του Π.Μ.Σ. δύναται να παραπέμπει σε κατάλληλη σελίδα του ιδρυματικού αποθετηρίου στην οποία καταλογογραφούνται οι διπλωματικές εργασίες του Π.Μ.Σ.

Στην περίπτωση που, μετά την απονομή του διπλώματος, διαπιστωθεί ότι η Μ.Δ.Ε. αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. μπορεί να ανακαλέσει τον μεταπτυχιακό τίτλο με νεότερη απόφασή της.

Άρθρο 15.

Χρηματοδότηση και οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.

Οι πόροι Π.Μ.Σ. του ΠΑΠΕΛ δύνανται να προέρχονται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ε) ιδίους πόρους του Α.Ε.Ι., και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του ΠΑΠΕΛ πραγματοποιείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Ιδρύματος ή από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, σε περίπτωση διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.

Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό, μετά την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε., μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε., με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Ιδρύματος. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. που προέρχονται από δωρεές, χορηγίες, πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα και

πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 16.

Οικονομική Συνεργασία Π.Μ.Σ.

1. Αν σε Τμήμα ή Σχολή του ΠΑΠΕΛ οργανώνονται περισσότερα από ένα (1) Π.Μ.Σ. είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ Π.Μ.Σ. μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου/προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των Π.Μ.Σ. με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής. Το έργο/πρόγραμμα είναι χωρίς ρητή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής, που διατίθενται προς αυτό, για δαπάνες που έχουν ως στόχο την κάλυψη κοινών αναγκών. Κατ'εξαίρεση, είναι δυνατή η χρηματοδότηση του έργου/προγράμματος με το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη οικονομική υποχρέωση.

2. Το ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε Π.Μ.Σ. που δύναται να διατίθεται προς έργο/πρόγραμμα της παρ. 1 καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ.).

3. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, εγκρίνεται η αποδοχή διαχείρισης έργου/προγράμματος της παρ. 1 και το ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων του Π.Μ.Σ. με το οποίο χρηματοδοτείται το έργο/πρόγραμμα και καθορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, που είναι ένας (1) εκ των Διευθυντών των Π.Μ.Σ. που χρηματοδοτούν το έργο. Η διενέργεια δαπανών πραγματοποιείται κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών των Π.Μ.Σ. που χρηματοδοτούν το έργο/πρόγραμμα.

Άρθρο 17.

Τέλη φοίτησης

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργούν Π.Μ.Σ. με ή χωρίς τέλη φοίτησης.

Σε όσα προγράμματα προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, η πολιτική προσδιορισμού τους καθορίζεται από κάθε Π.Μ.Σ.

Το ανώτατο όριο τελών φοίτησης των Π.Μ.Σ. όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για τα ελληνόφωνα προγράμματα ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000 €), ενώ για τα αγγλόφωνα προγράμματα ανέρχεται σε δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (15.000 €).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των Π.Μ.Σ., στα οποία προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, υποχρεούνται στην καταβολή αυτών. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορί-

ζεται στην απόφαση ίδρυσης του κάθε Π.Μ.Σ. Η πλήρης εξόφληση των τελών φοίτησης αποτελεί προϋπόθεση της απονομής του Μ.Δ.Ε.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους σύμφωνα με τα οριζόμενα του στον Κανονισμό λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

Στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. δύναται να προβλέπονται οι εξής περιπτώσεις:

1ον Η καταβολή ειδικών τελών φοίτησης στην περίπτωση επανεξέτασης ή επαναπαρακολούθησης μαθήματος στο Π.Μ.Σ.

2ον Η καταβολή ειδικών τελών φοίτησης στην περίπτωση της παρατεταμένης διάρκειας εκπόνησης της Μ.Δ.Ε.

Άρθρο 18.

Δωρεάν φοίτηση - Υποτροφίες: Κριτήρια/
Διαδικασία/Δικαιολογητικά

18.1. Δωρεάν Φοίτηση

Εγγεγραμμένοι φοιτητές που έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν σε Π.Μ.Σ. που οργανώνουν και λειτουργούν Τμήματα του ΠΑΠΕΛ δύναται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας στον πρώτο κύκλο σπουδών τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ο συνολικός αριθμός των απαλλασσόμενων φοιτητών από τα τέλη φοίτησης δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος.

Αν κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η αίτηση για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

Οι πολίτες τρίτων χωρών δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης σε Π.Μ.Σ.

Η εξέταση των αιτήσεων και της συνδρομής των κριτηρίων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος, στην περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ., ή από την Ε.Π.Σ., σε περίπτωση

διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., αντίστοιχα. Για την αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύναται να απαλλάσσονται, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση καταβολής διδάκτρων, υπό την προϋπόθεση παροχής έργου προς το πρόγραμμα ή το Α.Ε.Ι. Λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας δύναται να προβλέπονται στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

18.2. Χορήγηση υποτροφιών αριστείας, βραβείων και ανταποδοτικών υποτροφιών

Τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό τους, δύναται να χορηγούν α) υποτροφίες αριστείας και βραβεία και β) ανταποδοτικές υποτροφίες για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Τμήματος.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές προγραμμάτων δεύτερου κύκλου σπουδών για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 283 του ν. 4957/2022 και στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων: ακαδημαϊκών, οικονομικών και κοινωνικών. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών εξειδικεύονται στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.

Κάθε είδους υποτροφίες, χρηματικά βραβεία και ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση,

ασφαλιστική εισφορά και ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά την πληρωμή δαπανών υποτροφιών και χρηματικών βραβείων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του δικαιούχου.

Άρθρο 19.

Λόγοι και διαδικασία διαγραφής μεταπτυχιακών φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ., σε περίπτωση των διατμηματικών, διδρυματικών ή Κοινών Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

α) υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών, εφόσον αυτό είναι ορισμένο στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ.,

β) έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό του προγράμματος,

γ) υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως αυτή ορίζεται στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ., εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι,

δ) τελέσουν αξιόποινες ή πειθαρχικά ελεγχόμενες πράξεις που εκθέτουν και ζημιώνουν το Τμήμα, τη Σχολή και γενικότερα το Πανεπιστήμιο και πιο συγκεκριμένα τις ακόλουθες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 197 του ν. 4957/2022:

- καταστροφή περιουσίας του Α.Ε.Ι., κινητής ή ακίνητης, που χρησιμοποιείται από το Α.Ε.Ι. ή μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας,

- παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένης τόσο της εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής λειτουργίας του όσο και της λειτουργίας των μονομελών και συλλογικών οργάνων και των υπηρεσιών του, καθώς και της χρήσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του,

- χρήση απαγορευμένων ουσιών, που εμπίπτουν στον ν. 4139/2013 (Α' 74), εντός του Α.Ε.Ι. και οποιαδήποτε συμβολή στη διακίνηση αυτών,

- τέλεση οποιουδήποτε πλημμελήματος ή κακουργήματος εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα.

ε) δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης, στ) οι ίδιοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποβάλλουν αίτηση διαγραφής τους.

Πριν από την έκδοση απόφασης διαγραφής μεταπτυχιακού φοιτητή, το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά καλεί τον φοιτητή για ακρόαση και έκθεση των απόψεών του.

Άρθρο 20.

Δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης της χρονικής διάρκειας της φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα προγράμματα και τους χώρους διδασκαλίας και τη διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Οι διευκολύνσεις αυτές καθορίζονται αναλυτικά στον Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. από το Τμήμα που έχει αναλάβει την υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 21.

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- α) οφείλουν να παρακολουθούν τα μαθήματα ανελλιπώς. Σε κάθε μάθημα οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να συμμετέχουν με επιτυχία σε όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες αξιολόγησης των επιδόσεών τους,

- β) υποχρεούνται να παρακολουθούν το ιδρυματικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τους, τις ανακοινώσεις του Π.Μ.Σ., καθώς και την ιστοσελίδα του Τμήματος,

- γ) υποχρεούνται να καταβάλουν τα προβλεπόμενα τυχόν τέλη φοίτησης σύμφωνα με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων,

- δ) οφείλουν να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα καθηγητή και τα μέλη της Σ.Ε. για την εκπόνηση και υποστήριξη της διπλωματικής τους εργασίας,

ε) οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του ΠΑΠΕΛ, καθώς και τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Άρθρο 22.

Εσωτερική Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. - Διαδικασία αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων

22.1. Εσωτερική Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. είναι συλλογικό έργο και προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των διδασκόντων στο Π.Μ.Σ. (μελών Δ.Ε.Π. και συνεργατών) του Τμήματος και της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (Μ.Ο.ΔΙ.Π.), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και στο Εγχειρίδιο Ποιότητας (Ε.Σ.Δ.Π.) της Μ.Ο.ΔΙ.Π.

Στη διαδικασία αυτή κεντρική θέση κατέχει η αποτίμηση των εκπαιδευτικών παροχών μέσα από την άντληση, ανάλυση, επεξεργασία και αποτίμηση της πληροφορίας, καθώς και ο σχεδιασμός και η ανάληψη δράσης για τη βελτίωσή τους. Η Μ.Ο.ΔΙ.Π. σε συνεργασία με την ΟΜ.Ε.Α., τον Πρόεδρο του Τμήματος, τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τη Συντονιστική Επιτροπή Π.Μ.Σ. (Ε.Π.Σ. για τα διδακτικά, τα διδρυματικά και τα κοινά Π.Μ.Σ.) παρακολουθούν, ελέγχουν και αναθεωρούν το Π.Μ.Σ. με στόχο τη συμμόρφωσή του με το πρότυπο ποιότητας της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Συνοπτικά, η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης των Π.Μ.Σ. έχει ως εξής:

- α) Η Μ.Ο.ΔΙ.Π. ζητά από το Τμήμα στοιχεία, τα οποία ενδεχομένως δεν έχει στη διάθεσή της, όπως το βαθμό αποφοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών, τα ποσοστά συμμετοχής στις εξετάσεις, τα ποσοστά επιτυχίας ή αποτυχίας τους στις εξετάσεις, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης των φοιτητών.

- β) Η Μ.Ο.ΔΙ.Π., σε συνεδρίασή της, αναθέτει τον έλεγχο του Π.Μ.Σ. σε κάποιο εκ των μελών της το οποίο, αφού μελετήσει το υλικό του φακέλου, συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο εσωτερικής αξιολόγησης και το έντυπο κατάστασης ευρημάτων και τα διαβιβάζει στη Μ.Ο.ΔΙ.Π. για τελική έγκριση.

- γ) Η Μ.Ο.ΔΙ.Π. σε συνεδρίασή της συζητά και εγκρίνει τις αναφορές για τις εσωτερικές αξιολογήσεις των Π.Μ.Σ.

- δ) Η απόφαση της Μ.Ο.ΔΙ.Π., για κάθε Π.Μ.Σ. διαβιβάζεται στο αρμόδιο όργανο διοίκησης του Π.Μ.Σ. αλλά και στο Τμήμα, το οποίο καλείται να μελετήσει και να συζητήσει στη Συνέλευσή του τα ευρήματα με τις προτεινόμενες διορθωτικές ενέργειες.

22.2. Διαδικασία αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, ηλεκτρονικά, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει το Ίδρυμα υπό την εποπτεία της Μ.Ο.ΔΙ.Π.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Μ.Ο.ΔΙ.Π. Το σύστημα αυτό είναι ολοκληρωμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα Γραμματειών του Ιδρύματος και κάθε φοιτητής

μπορεί να αξιολογήσει από οποιονδήποτε υπολογιστή τα μαθήματα που έχει δηλώσει, με διατήρηση της ανωνυμίας του. Οι φοιτητές ειδοποιούνται από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ. για τον χρόνο έναρξης και λήξης της περιόδου αξιολόγησης και λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της, η δε διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης είναι από δύο έως τρεις εβδομάδες.

Πιο συγκεκριμένα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, εισερχόμενοι στο σύστημα της ηλεκτρονικής Γραμματείας ή σε άλλο κατάλληλα διαμορφωμένο σύστημα του Πανεπιστημίου, μπορούν να αξιολογήσουν κάθε μάθημα που έχουν δηλώσει και παρακολουθούν. Για κάθε μάθημα καλούνται να απαντήσουν σε μια σειρά ερωτημάτων στα οποία τυπικά χρησιμοποιείται κλίμακα από 1 (χαμηλότερος βαθμός) - 5 (υψηλότερος βαθμός). Τα ερωτήματα της φόρμας αξιολόγησης αφορούν το διδαχθέν μάθημα και εστιάζουν:

- α) στην ύλη του μαθήματος
- β) στο εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε
- γ) στα εκπαιδευτικά βοηθήματα που προσφέρθηκαν
- δ) στη συσχέτιση του πραγματικού φόρτου εργασίας του φοιτητή με τις πιστωτικές μονάδες του μαθήματος
- ε) στο διαθέσιμο υλικό της βιβλιοθήκης
- στ) στην καθοδήγηση που παρασχέθηκε από τον διδάσκοντα
- ζ) στην ικανότητα του διδάσκοντα να:
 - οργανώνει την ύλη του μαθήματος
 - αναλύει και να παρουσιάζει τις έννοιες του μαθήματος
 - ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις
- η) στη συνέπεια του διδάσκοντα στα διδακτικά του καθήκοντα.

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος διαθέτει πρόσβαση, μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., σε στατιστικά στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθημάτων, τα οποία επεξεργάζεται και υποβάλλει εισήγηση στα αρμόδια όργανα.

Παράλληλα η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα αποτελέσματα των προηγούμενων περιόδων αξιολογήσεων και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ., στην ΟΜ.Ε.Α του Τμήματος και στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Άρθρο 23.

Εξωτερική Αξιολόγηση/Πιστοποίηση

Μετά από την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή

Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020 (Α' 12).

Αν τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσής του, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία των περ. β) και στ) της παρ. 3. του άρθρου 80 του ν. 4957/2022, ήτοι:

- στο αντικείμενο και στον σκοπό του προγράμματος, στα μαθησιακά αποτελέσματα και στα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού, και
- στις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικού διπλώματος.

Τα Π.Μ.Σ. κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διιδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ., κατά το στάδιο της αξιολόγησής του σύμφωνα με τα ανωτέρω, κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσής του και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών του ΠΑΠΕΛ.

Η απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. κοινοποιείται, με επιμέλεια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην περίπτωση κοινού ευρωπαϊκού προγράμματος συνεργασίας με χώρα του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της ΕΘ.Α.Α.Ε. δύναται να ορίσει ως φορέα πιστοποίησης του προγράμματος συνεργασίας τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό φορέα πιστοποίησης της χώρας του ιδρύματος που θα μετέχει στη συνεργασία και εφαρμόζει τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα και τις κατευθύνσεις (Ευρωπαϊκά Πρότυπα και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας) που θέτει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education-ENQA).

Κοινά, Διεθνή, Διιδρυματικά Π.Μ.Σ., στα οποία συμμετέχει το ΠΑΠΕΛ, δύναται να πιστοποιούνται από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Κατά την πιστοποίησή τους εφαρμόζονται τα πρότυπα ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρίς την εφαρμογή πρόσθετων εθνικών κριτηρίων ποιότητας, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη Διασφάλιση Ποιότητας των κοινών προγραμμάτων σπουδών (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes). Δεν απαιτείται η πιστοποίηση Κ.Δ.Δ.Π.Σ., στα οποία συμμετέχει το ΠΑΠΕΛ, εφόσον έχουν πιστοποιηθεί από οποιαδήποτε Ευρωπαϊκή Αρχή Πιστοποίησης, μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ENQA).

Άρθρο 24.

Τελετουργικό αποφοίτησης μεταπτυχιακών φοιτητών και τύπος απονεμόμενου διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (όπου αυτές προβλέπονται). Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (ή την Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικών ή διιδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.) που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγείται, κατόπιν αίτησής του, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Η καθομολόγηση και η απονομή των Δ.Μ.Σ. γίνεται δημόσια σε ειδική τελετή ενώπιον του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Προέδρου του Τμήματος και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Το τελετουργικό αποφοίτησης περιλαμβάνει δημόσια ορκωμοσία/καθομολόγηση με ειδική τήβεννο, συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του α' κύκλου σπουδών του Τμήματος.

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ακολουθεί το πρότυπο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και υπογράφεται από (α) τον Πρύτανη, (β) τον Κοσμήτορα της Σχολής (σε περίπτωση μονοτμηματικής Σχολής) ή τον Πρόεδρο και (γ) τον Γραμματέα του οικείου Τμήματος και φέρει τη σφραγίδα του Ιδρύματος.

Σε περίπτωση Διατμηματικού, Διιδρυματικού και Κοινού Π.Μ.Σ., οι τίτλοι απονέμονται από τη Γραμματεία του Τμήματος που έχει τη διοικητική υποστήριξη και αναφέρουν όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα, Ιδρύματα και Ερευνητικά κέντρα.

Άρθρο 25.**Παράρτημα Διπλώματος**

Στο Δ.Μ.Σ., που χορηγείται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση προγράμματος σπουδών του δεύτερου κύκλου, επισυνάπτεται υποχρεωτικά το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement), το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο, χωρίς να υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που χορηγεί το Ίδρυμα. Το Παράρτημα Διπλώματος επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα.

Στο παράρτημα δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό.

Το παράρτημα διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση ή ειδική αίτηση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Το πρωτότυπο του παραρτήματος πληροί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για το χορηγούμενο τίτλο σπουδών. Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

Άρθρο 26.**Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.**

Κάθε Π.Μ.Σ. παρέχει μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του, ολοκληρωμένη πληροφόρηση σε φοιτητές, απόφοιτους, ενδιαφερόμενους φορείς και κοινό, για θέματα που αφορούν στο πρόγραμμα (δραστηριότητες, μαθησιακά αποτελέσματα, απονεμόμενους τίτλους, κ.λπ.). Η ιστοσελίδα ενημερώνεται διαρκώς και διατίθεται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις Προγραμμάτων σε συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Κατ'ελάχιστον η ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. πρέπει να περιλαμβάνει: το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, το διδακτικό προσωπικό, τον κανονισμό σπουδών, τον κανονισμό εκπόνησης εργασιών, τον κανονισμό πρακτικής άσκησης (εφόσον υπάρχει), τον κανονισμό κινητικότητας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 27. Ειδικές διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό και τον Κανονισμό λειτουργίας των Π.Μ.Σ., θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι εγγεγραμμένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να ενημερώνονται μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Π.Μ.Σ. για τυχόν τροποποιήσεις του Κανονισμού που μπορεί να τους επηρεάζουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ****(ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ)****Άρθρο 1. Γενικές Αρχές**

Ο τρίτος κύκλος σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αφορά στην οργάνωση Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Π.Σ.), με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) ακαδημαϊκών ετών, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο οκτώ (8) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

Οι διδακτορικές σπουδές στα Τμήματα του ΠΑΠΕΛ αποσκοπούν στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην εξέλιξη της γνώσης τουλάχιστον σε έναν (1) επιστημονικό κλάδο και οδηγούν στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος μετά την εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη διδακτορικής διατριβής.

Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου στα Τμήματα του ΠΑΠΕΛ περιλαμβάνουν την υποχρεωτική εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που

σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του Τμήματος και δύνανται να περιλαμβάνουν αυτοτελές πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ'ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS).

Άρθρο 2.

Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές

Αρμόδια όργανα για τη διοργάνωση των διδακτορικών σπουδών του Ιδρύματος είναι:

- α) η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και
- β) η Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 3.

Κριτήρια καθορισμού κατώτατου και ανώτατου αριθμού εισακτέων υποψήφιων διδασκόντων

Βασικά κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του κατώτατου και του ανώτατου αριθμού υποψηφίων διδασκόντων αποτελούν:

- η επαρκής στελέχωση του Τμήματος και τυχόν συνεργαζόμενων Τμημάτων, φορέων, οργανισμών σε διδακτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό
- ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει κάθε μέλος Δ.Ε.Π.
- ο αναγκαίος τεχνολογικός εξοπλισμός
- οι υποδομές του Τμήματος και τυχόν συνεργαζόμενων Τμημάτων, φορέων, οργανισμών (π.χ. χώροι διδασκαλίας, με ειδική αναφορά σε τυχόν απαραίτητους εργαστηριακούς χώρους και τους εξοπλισμούς τους, βιβλιοθήκες, κ.λπ.)

Τυχόν επιπλέον κριτήρια δύναται να προσδιορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών σπουδών κάθε Τμήματος.

Άρθρο 4.

Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής υποψήφιων διδασκόντων, τρόπος επιλογής τους και διαδικασία υποβολής αιτήσεων

4.1. Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχει:

- α) Ο κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής.
- β) Ο απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. κατ'ελάχιστον της πενταετούς διάρκειας, που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες (ECTS), εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και την αξιολόγηση των υποψηφίων που δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος.

4.2. Τρόπος Επιλογής

Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων σε κάθε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πραγματοποιείται με

απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.

4.3. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων

Τα Τμήματα μπορούν να δέχονται αιτήσεις, είτε μετά τη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, είτε σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους ή καθ'όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος.

Οι σχετικές προκηρύξεις/προσκήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο τρόπο και αναρτώνται στους διαδικτυακούς τόπους του Τμήματος και του Ιδρύματος.

Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψηφίων διδασκόντων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών (ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών) μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις/προσκήσεις ενδιαφέροντος και στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος.

Κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τις προϋποθέσεις του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών δύναται να υποβάλει αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Η αίτηση περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

- Προτεινόμενο τίτλο διδακτορικής διατριβής
 - Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματευτεί η διδακτορική διατριβή
 - Γλώσσα συγγραφής η οποία δύναται να είναι διάφορη της ελληνικής
 - Προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής του οποίου το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
- Η αίτηση συνοδεύεται από:
- Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα
 - Αντίγραφο πτυχίου/διπλώματος
 - Αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Εάν ο αιτών είναι απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί σε χορήγηση ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών σύμφωνα με το άρθρο 78, του ν. 4957/2022, τότε δεν απαιτείται η κατάθεση μεταπτυχιακού διπλώματος.

Για τις περιπτώσεις τίτλων σπουδών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει αρμόδια επιτροπή προκειμένου να διαπιστώσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 304 του ν.4957/2022, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει:

1ον/αν το ίδρυμα απονομής του τίτλου συμπεριλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

2ον/αν ο τίτλος σπουδών από την αλλοδαπή εντάσσεται στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένος στον ιστότοπο του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Ο υποψήφιος οφείλει να προσκομίσει βεβαίωση στην οποία αναφέρεται ο τόπος σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

Ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος δύναται να αναφέρει λοιπά έγγραφα/δικαιολογητικά για την απόδειξη της πλήρωσης λοιπών προϋποθέσεων που απαιτούνται ανά περίπτωση, για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Η Συνέλευση του Τμήματος εξετάζει τις αιτήσεις και αποφασίζει τεκμηριωμένα να εγκρίνει ή να απορρίψει την αίτηση του υποψηφίου. Στην απόφαση της Συνέλευσης ορίζεται:

- ο επιβλέπων της διατριβής
- τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, που πλαισιώνει και υποστηρίζει την εκπόνηση και τη συγγραφή της διατριβής και
- η γλώσσα συγγραφής της διατριβής.

Τα ονόματα των υποψηφίων διδασκόντων, των επιβλεπόντων, των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής, οι τίτλοι των εκπονούμενων διατριβών και σύντομη περίληψη αυτών αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τη δυνατότητα, πριν λάβει την απόφαση επί μίας ή περισσότερων αιτήσεων, να ορίσει τριμελείς εισηγητικές επιτροπές που αποτελούνται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, αναθέτοντας σε κάθε επιτροπή να εισηγηθεί επί ενός συνόλου αιτήσεων. Κάθε τριμελής επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις και τα συνημμένα έγγραφα και δύναται να καλέσει του υποψηφίους σε συνέντευξη. Στη συνέχεια υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον υποψήφιο.

Τα υπομνήματα των επιτροπών λαμβάνονται υπόψη από τη Συνέλευση του Τμήματος κατά τη συζήτηση που αφορά την έγκριση των οικείων αιτήσεων.

Άρθρο 5.

Χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής - Αναστολή φοίτησης

5.1. Χρονική Διάρκεια φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στον τρίτο κύκλο σπουδών δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Ως ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζονται τα έξι (6) ημερολογιακά έτη. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να παρατείνεται η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του υποψηφίου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για σπουδαίο λόγο.

Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης της

χρονικής διάρκειας εκπόνησης διδακτορικής διατριβής καθορίζονται στον Κανονισμό διδακτορικών σπουδών του Τμήματος.

5.2. Αναστολή φοίτησης

Κάθε υποψήφιος διδάκτορας έχει το δικαίωμα κατά τη διάρκεια των σπουδών του να ζητήσει μία φορά με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του την αναστολή της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής. Η αναστολή εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και η διάρκεια της δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη. Ο χρόνος της αναστολής φοίτησης δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης δεν επωφελούνται των δικαιωμάτων και των παροχών που προβλέπονται για τους υποψηφίους διδάκτορες.

Άρθρο 6.

Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τον ορισμό και την αλλαγή/τροποποίηση του θέματος της διδακτορικής διατριβής, την υποβολή αναφορών/υπομνημάτων προόδου προς την τριμελή επιτροπή ή τη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και οδηγίες συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

Όλες οι διδακτορικές διατριβές και οι σχετιζόμενες με αυτές έρευνες πρέπει να συμμορφώνονται με τον κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (<https://www.uop.gr//images/kodikas-deontologias-kai-kalis-praktikis.pdf>), ιδίως σε σχέση με ζητήματα που αφορούν την αξία των ανθρώπινων όντων, την αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Εάν η Συνέλευση του Τμήματος, ο υποψήφιος διδάκτορας ή η τριμελής επιτροπή κρίνουν ότι πτυχές της έρευνας που σχετίζεται με την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής χρήζουν πρόσθετης διερεύνησης, δύναται να αποταθούν στην Ε.Η.Δ.Ε. για παροχή γνώμης αναφορικά με τα ζητήματα που έχουν ανακύψει.

Γνώμη της Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να ζητηθεί προκειμένου για διερεύνηση θεμάτων που έχουν προκύψει από καταγγελία ή αίτηση ενδιαφερομένου προσώπου ή φορέα.

6.1. Γλώσσα Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

Η διδακτορική διατριβή εκπονείται σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη τη γλώσσα που έχει προτείνει ο υποψήφιος στην αίτησή του. Εάν η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής είναι η ελληνική, υποχρεούται να περιλαμβάνει μία εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική. Εάν επιλεγεί ως γλώσσα συγγραφής η αγγλική, ύστερα από σχετική άδεια του επιβλέποντος καθηγητή, υποχρεούται να περιλαμβάνει μία εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

6.2. Αλλαγή/Τροποποίηση θέματος Διδακτορικής Διατριβής

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος καθορίζονται οι λόγοι και οι προϋποθέσεις μερικής ή πλήρους αλλαγής τίτλου/θέματος της διδακτορικής διατριβής.

6.3. Οδηγίες Συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής

Γενικές οδηγίες για τη συγγραφή μιας Διδακτορικής Διατριβής (όπως η μορφή της σελίδας τίτλου, η διάρθρωση των πρώτων σελίδων και εναλλακτικοί τρόποι παραπομπών) δίδονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος. Οι γενικές αυτές οδηγίες παρατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο του Τμήματος. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορούν οι οδηγίες αυτές να είναι διεξοδικότερες και να διατίθενται, υπό μορφή φυλλαδίου, στους υποψήφιους διδάκτορες από την οικεία Γραμματεία. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος καθορίζεται εάν η τήρηση της μορφής των συγκεκριμένων οδηγιών είναι υποχρεωτική, συνιστώμενη ή ενδεικτική.

Άρθρο 7.

Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος των διδακτορικών σπουδών ορίζεται η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επιβλέπων.

Στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δύναται να συμμετέχουν ως μέλη:

α) Μέλη Δ.Ε.Π. κάθε βαθμίδας του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος των διδακτορικών σπουδών,

β) Μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρετησάντα μέλη Δ.Ε.Π.,

δ) Μέλη Δ.Ε.Π. σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) Ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,

στ) Καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Ο επιβλέπων και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει ένα μέλος Δ.Ε.Π. ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Διατριβών κάθε Τμήματος.

7.1. Αντικατάσταση Επιβλέποντος ή Μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, μετά από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της

Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

7.2. Μετακίνηση ή Αφυπηρέτηση Επιβλέποντος ή Μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ΠΑΠΕΛ ή άλλου Α.Ε.Ι. ή αφυπηρετήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, όπου ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος δύναται να προστεθούν και άλλοι λόγοι και προϋποθέσεις αντικατάστασης μελών τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Άρθρο 8.

Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη διοργανώνονται από ένα Τμήμα σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Ιδρύματος ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177).

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος καθορίζεται υποχρεωτικά η γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε περίπτωση συνεπίβλεψης με ιδρύματα της αλλοδαπής, η οποία δύναται να είναι είτε η αγγλική, είτε οποιαδήποτε άλλη ξένη γλώσσα.

Μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, το οποίο εγκρίνεται από τα αρμόδια συλλογικά όργανα των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων και περιλαμβάνει τους ειδικότερους όρους συνεργασίας για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 9.

Βιομηχανικά Διδακτορικά

Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών, δύναται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή του εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών

αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, η χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Ιδρύματος, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία και από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος.

Άρθρο 10.

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις υποψήφιων διδασκόντων

Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Α.Ε.Ι. και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα προγράμματα και τους χώρους διδασκαλίας και τη διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Οι διευκολύνσεις αυτές καθορίζονται αναλυτικά στους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) να υποβάλλουν εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα προόδου της διατριβής τους σε ετήσια βάση προς τη τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και να παρουσιάζουν προφορικά την πρόοδο αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Αντίγραφο του υπομνήματος, σχόλια επ' αυτού από τον επιβλέποντα ή την τριμελή επιτροπή και εκθέσεις προόδου, καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου.

β) να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους,

γ) να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, παρέχοντας επικουρικό διδακτικό έργο, σύμφωνα με τις ανάγκες των προγραμμάτων πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος, κατόπιν υπόδειξης του επιβλέποντος, καθώς και

δ) κάθε άλλη υποχρέωση που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 11.

Επικουρικό διδακτικό έργο

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Δ.Ε.Π. κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να ασκούν επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου.

Επικουρικό έργο δύνανται να ανατίθεται στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής ως ακολούθως:

α) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος του μαθήματος και τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζεται η διαδικασία ανάθεσης επικουρικού διδακτικού έργου, καθώς και οι σχετικές λεπτομέρειες.

β) Στο πλαίσιο ανταποδοτικών υποτροφιών που προκηρύσσονται και χορηγούνται από το ΠΑΠΕΛ, μέσω των οποίων προβλέπεται η υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου.

Τα Τμήματα με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών τους ρυθμίζουν περαιτέρω ζητήματα σχετικά με την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου, μεταξύ των οποίων και το ανώτατο όριο απασχόλησης των υποψηφίων διδασκόντων σε ώρες ανά εβδομάδα και ανά εκπαιδευτικό εξάμηνο.

Όπου προβλέπεται αμοιβή των υποψηφίων διδασκόντων για την παροχή του επικουρικού έργου, ως ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορες ορίζεται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής των μεταδιδασκόντων, όπως αυτό προβλέπεται στον εκάστοτε Κανονισμό αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Άρθρο 12.

Υποτροφίες

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δύνανται να παρέχει υποτροφίες και βραβεία σε Υποψήφιους Διδάκτορες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος και στις αποφάσεις των αρμοδίων πανεπιστημιακών οργάνων.

Άρθρο 13.

Ακαδημαϊκή δεοντολογία - Λογοκλοπή

Η διδακτορική διατριβή πρέπει να αποτυπώνει την πρωτότυπη έρευνα που έχει διεξαγάγει ο υποψήφιος διδάκτορας κατά τη διάρκεια εκπόνησής της. Η χρήση

τρίτων πηγών θεωρείται απαραίτητη για την επιστημονική έρευνα. Ωστόσο, θα πρέπει η χρήση τους να πραγματοποιείται με τρόπο που να διαχωρίζεται σαφώς ποιο μέρος της διατριβής αποτελεί εργασία του υποψήφιου διδάκτορα και ποιο μέρος αποτελεί υλικό από τρίτες πηγές, ενώ πάντοτε θα πρέπει να παρατίθενται παραπομπές προς τις τρίτες πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η παραβίαση των κανόνων αυτών συνιστά λογοκλοπή, η οποία δεν είναι αποδεκτή στο ακαδημαϊκό γίγνεσθαι και συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Το ΠΑΠΕΛ έχει εγκρίνει Κανονισμό κατά της Λογοκλοπής, ο οποίος ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

Άρθρο 14.

Λόγοι και διαδικασία διαγραφής υποψήφιων διδακτόρων

Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος, μετά την εισήγηση κατά πλειοψηφία της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή υποψηφίων διδακτόρων εάν:

- α) δεν ανανεώσουν την ετήσια εγγραφή τους,
- β) η πρόοδος τους κρίνεται ανεπαρκής ή στάσιμη, η οποία τεκμηριώνεται με δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς αρνητικές εκθέσεις προόδου της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής,
- γ) δεν υποβάλλουν ετήσια αναλυτικά υπομνήματα σχετικά με την πρόοδο της διατριβής τους,
- δ) δεν ανταποκρίνονται στις ακαδημαϊκές και τις ερευνητικές τους υποχρεώσεις,
- ε) δεν παρακολουθήσουν επιτυχώς τον κύκλο μαθημάτων που τυχόν έχει οριστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος,
- στ) υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, όπως ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία και στον Κανονισμό διδακτορικών σπουδών,
- ζ) έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- η) τελέσουν αξιόποινες πράξεις που εκθέτουν και ζημιώνουν το Πανεπιστήμιο ή το Τμήμα, και πιο συγκεκριμένα τις ακόλουθες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 197 του ν. 4957/2022:

- καταστροφή περιουσίας του Α.Ε.Ι., κινητής ή ακίνητης, που χρησιμοποιείται από το Α.Ε.Ι. ή μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας,
 - παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένης τόσο της εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής λειτουργίας του όσο και της λειτουργίας των μονομελών και συλλογικών οργάνων και των υπηρεσιών του, καθώς και της χρήσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του,
 - χρήση απαγορευμένων ουσιών, που εμπίπτουν στον ν. 4139/2013 (Α' 74), εντός του Α.Ε.Ι. και οποιαδήποτε συμβολή στη διακίνηση αυτών,
 - τέλεση οποιουδήποτε πλημμελήματος ή κακουργήματος εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα.
- θ) υποβάλουν αίτηση διαγραφής τους.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις εκτός από την περίπτωση (θ), πριν από την έκδοση απόφασης διαγραφής υποψηφίου διδάκτορα, το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά καλεί τον υποψήφιο διδάκτορα για ακρόαση και έκθεση των απόψεών του.

Άρθρο 15.

Υποστήριξη/Αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτημα δημόσιας υποστήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Μετά από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η Συνέλευση εντός τριών μηνών ορίζει, με απόφασή της, επταμελή εξεταστική επιτροπή για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής.

Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν. 4957/2022.

Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Αν δεν κατατεθεί η εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή αν αυτή είναι αρνητική, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί κατόπιν αίτησης του υποψηφίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η δημόσια υποστήριξη γίνεται στη γλώσσα εκπόνησης της διατριβής. Στην περίπτωση που είναι διάφορη της ελληνικής ή της αγγλικής θα πρέπει να τεκμαίρεται η γλωσσική επάρκεια στην αντίστοιχη γλώσσα για τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Για τις τηλεδιασκέψεις αξιοποιούνται υποδομές του GUNET, όπως το e-presence, ή πλατφόρμες που αξιοποιεί το Τμήμα για την παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και οι οποίες περιγράφονται στους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων, συνοδευόμενες από τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις ανάλογα με τις ανάγκες της οικείας επιστήμης. Το ζητούμενο είναι να εξασφαλίζεται η ταυτοποίηση της πρόσβασης και η ασφάλεια.

Μετά την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως

προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά, εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη.

Η διατριβή εφόσον εγκριθεί από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή βαθμολογείται με την ακόλουθη κλίμακα: Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα και σε εξαιρετικές περιπτώσεις με τη μνεία "Άριστα μετ' επαίνου" και καταγράφεται στο σχετικό πρακτικό αξιολόγησης της διατριβής.

Στους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση που η επταμελής επιτροπή κρίνει ότι η διατριβή χρήζει διορθώσεων.

Άρθρο 16.

Αναγόρευση και καθομολόγηση Διδακτόρων

Οι Διδακτορικές Σπουδές οδηγούν σε τίτλο σπουδών επιπέδου 8 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (Ε.Π.Π.).

Οι υποψήφιοι διδάκτορες που έχουν εκπληρώσει όλες τις προϋποθέσεις για την απονομή Διδακτορικού Διπλώματος, όπως αυτές προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών αναγορεύονται ως διδάκτορες από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος.

Η διαδικασία που ακολουθείται πριν από την αναγόρευση του Υ.Δ. σε διδάκτορα περιλαμβάνει:

- Αίτηση για συμμετοχή στην αναγόρευση - καθομολόγηση.
- Κατάθεση διατριβής στη Γραμματεία του Τμήματος σε ψηφιακή μορφή.
- Κατάθεση διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο σε ηλεκτρονική μορφή.
- Κατάθεση διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης σε συνεργασία με τη Γραμματεία του Τμήματος.
- Οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών κάθε Τμήματος.

Η ημερομηνία για την ορκωμοσία των νέων Διδακτόρων και η τελετή απονομής των Διδακτορικών Διπλωμάτων ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Το πρόγραμμα της τελετής καθομολόγησης ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον μία εβδομάδα νωρίτερα από την προγραμματισμένη ημερομηνία.

Το τελετουργικό αποφοίτησης περιλαμβάνει δημόσια ορκωμοσία/καθομολόγηση με ειδική τήβεννο ενώπιον του Προέδρου του Τμήματος, του Κοσμήτορα της Σχολής και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Το κείμενο της καθομολόγησης αναφέρεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ιδρύματος.

Ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος (Τμηματικό ή με συν επίβλεψη) είναι δημόσιο έγγραφο και ακολουθεί το πρότυπο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Το Διδακτορικό Δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Κοσμήτορα της Σχολής, τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του Τμήματος και φέρει τη σφραγίδα του Ιδρύματος.

Ο διδάκτορας κατά το χρονικό διάστημα από το πέρας των διδακτορικών σπουδών και της επιτυχούς εξέτασης

της διπλωματικής διατριβής μέχρι την επίσημη αναγόρευση του, μπορεί να αιτηθεί και να λάβει βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μετά την αναγόρευση εκτεταμένη κειμενική ταύτιση ή λογοκλοπή σε εργασία Διδάκτορα, η Συνέλευση του Τμήματος οφείλει να εξετάσει την περίπτωση και έχει τη δυνατότητα να προβεί στην ανάκληση της χορήγησης του τίτλου σπουδών σύμφωνα με όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 17.

Πνευματικά Δικαιώματα

Τα πνευματικά δικαιώματα των διδακτορικών διατριβών, σύμφωνα με τον ν. 2121/1993, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διατηρεί ο διδάκτορας σε κάθε μορφή μελλοντικής αξιοποίησης (δημοσιεύσεις, επιστημονικές ανακοινώσεις, εκδόσεις κ.λπ.) με την προϋπόθεση να αναφέρεται το Τμήμα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου που έχει αναλάβει την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, ο Επιβλέπων Καθηγητής και τα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής.

Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. ευρεσιτεχνίες), που ενδεχομένως προκύψουν από τα αποτελέσματα της έρευνας της διδακτορικής διατριβής και μόνο, ανήκουν στον διδάκτορα, στον Επιβλέποντα Καθηγητή και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, κατά τα νόμιμα ποσοστά. Μπορεί δε, να ανήκουν και σε μέλη της ερευνητικής ομάδας τα οποία έχουν συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία και την αξιοποίηση των παραπάνω ερευνητικών αποτελεσμάτων. Για τα θέματα αυτά μπορεί να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ των μερών σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.

Άρθρο 18.

Πιστοποίηση/Εξωτερική Αξιολόγηση

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσης διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών και η έναρξη της λειτουργίας τους προϋποθέτουν την προηγούμενη πιστοποίησή τους από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020 (Α' 12).

Για τη συνέχιση της λειτουργίας τους απαιτείται η περιοδική πιστοποίησή τους ανά πέντε (5) έτη στο πλαίσιο αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται.

Άρθρο 19.

Μεταβατικές διατάξεις διδακτορικών σπουδών

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό και τον Κανονισμό των Διδακτορικών Σπουδών των Τμημάτων, ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων συλλογικών οργάνων.

Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές ενημερώνονται έγκαιρα για τυχόν τροποποιήσεις του Κανονισμού που μπορεί να τους επηρεάζουν.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 5 2 2 7 2 9 0 8 2 3 0 0 3 2 *